

БЕРЕЗЕНЬ 1974 MARCH

АДНАК

ЗВ'ЯЗКОВІ І ВПОРЯДНИКИ!

Появилось нове видання
ГПБулави під назвою

ПОСІБНИК ЗВ'ЯЗКОВОГО

ЦІНА — \$6.00

Є це збірна праця 22-ох авторів — пластових провідників. 471 сторінок друку, багато ілюстрацій, ціна — \$6.00. — Зокрема звертаємо вашу увагу на такі розділи:

- Гурткова система — правильне ведення частин УПУ
- Зв'язкові вишколюють гурткових
- Планування праці гуртка і куреня
- Пластові ігри — опис 160 різних ігор
- Мандрівництво — практичні поради
- Табірництво — практичні поради

“ПОСІБНИК ЗВ'ЯЗКОВОГО”

можна набути

- в Канаді: у Пластовій кооперативі “ПЛАИ”

PLY Ltd., 768 Queen St. W.,
Toronto 3, Ont., Canada.

- у США: у пластовій крамниці “МОЛОДЕ ЖИТТЯ”

Molode Zytia, 304 E., — 9 St.,
New York, N. Y., 10003, USA.

- Замовлення з інших країн треба спрямовувати до Адміністрації “Юнака”:

“Yunak” — Magazine,
2445 A Bloor St. W.,
Toronto 21, Ont., Canada.

- Повищі ціни важні при закупі у крамниці. При позамісцевих замовленнях треба долучити по 75 центів за примірник на поштову пересилку.

ПЛАСТОВЕ ПІДПРИЄМСТВО

МОЛОДЕ ЖИТТЯ

Єдина пластова крамниця
у США має на складі:

- ♦ пластові однострої ♦ пластові відзнаки до одностроїв і таборовий виряд ♦ пластову літературу ♦ і т. п.

MOLODE ZYTIA, Inc.

302 E. — 9th St.,

New York 3, N. Y., U.S.A.

Важливе для юнацьких виховників і виховниць!

- Журнал “Юнак” містить постійно **ВАЖЛИВІ ПОМІЧНІ МАТЕРІЯЛИ** для виховної праці з юнацтвом.

- Тому кожний юнацький виховник і кожна юнацька виховниця повинні **пренумерувати й докладно прочитувати «Юнака»**.

- За незаможних юнацьких виховників і виховниць, що самі не мають змоги запренумерувати «Юнака», повинна заплатити передплату старшина пластової станиці чи групи.

- Кожна пл. станиця чи група повинна мати кілька опрацьованих річників «Юнака» в своїй бібліотеці для користування майбутніх виховників і виховниць у пізніших роках. Тому бібліотека кожної пл. станиці чи групи повинна **постійно пренумерувати** кілька примірників «Юнака».

ПЛАСТОВА КРЕДИТИВКА в Торонті

на корисних умовах

- дає **ПОЗИКИ**
та

- **приймає ОЩАДНОСТІ**.

- Пластова Кредитівка міститься у Пластовому Домі в Торонті.

- **Урядові години:**

вівторок і четвер 7-9 вечора,
субота 2-4 по пол.

Plast (Toronto) Credit Union Ltd.,
2199 Bloor St. West, Toronto 21, Ont.
Phone: 769-9998

Пластунни і Пластунки в Торонті!

СКЛАДАЙТЕ

СВОЇ ОЩАДНОСТІ

у Пластовій Кредитівці!

Річна передплата: США і Канада — \$7.50, (за два роки — 1973/74 — \$14.00); Австралія — 4.50 австр. дол.; Австрія — 100 шілінгів; Аргентина — 10.00 пезів (нових); Бельгія — 150.00 бел. франків; Вел. Британія 1.25 фунта; Італія — 2.000 лірів; Німеччина 12.50 нім. марок; Франція — 15 франц. франків.

Ціна одного числа: у США і Канаді — 75 центів.

YUNAK — a Ukrainian Monthly Magazine, published by PLAST, Ukrainian Youth Ass'n, 2445 A Bloor St. West, Toronto 21, Ont. Canada

АДРЕСА АДМІНІСТРАЦІЇ: YUNAK MAGAZINE, 2445 A Bloor St. W., Toronto 21, Ontario, — M6S 1P7 — Canada.
АДРЕСА РЕДАКЦІЇ: Mrs Olha Kuzmowycz, 221 Fire Island Ave, Babylon, N. Y. 11702, U.S.A.

Second class mail registration number 2185 ● Printed by Kiev Printers Ltd., 860 Richmond St. W., Toronto 3, Ont.

Редагус колегія.

Головний редактор:

пл. сен. Ольга Кузьмович.

Члени редакційної колегії:

ст. пл. Уляна Близнак,
пл. сен. Тоня Горохович,
пл. вірл. Ксеня Одежинська
ст. пл. Юрій Павлічко,
пл. сен. Олександра Юзенів

● Усі редакційні матеріали слід слати на адресу головного редактора.

● Редакція застерігає право виправляти мову, як теж скорочувати й виправляти одержані матеріали згідно з пластовою термінологією, пластовими виховними напрямними та вимогами юнацького віку читачів.

ЗМІСТ

2	Шевченко по широкому світі	**
3	Пластун слухняний пластовій старшині	Подруга Гребля
4	Пізнаваймо історію в образах	**
5	Зелені колючка на виставці	ЛЮ
7	Ксеня Одежинська — гетьманська вірлиця	О. Кузьмович
8	Молоде перо: "Сон літньої ночі"	Розбанич
	Пригода стійкового	Ю. Яримович
10	Дещо про скунксів	**
10	Що читати?	І. Макарик
12	Шоловило	І. Керницький
13	Фоторепортер питає	**
13	Фотографічний конкурс	"Побратими"
14	Рослини — подушки	А. М. Гродзінський
15	Хмаринки	І. Калинець
15	Зимова купальниця	В. Пархоменко
16	Як запакувати добре наплечник	**
17	Підготовляємося до пластових проб	**
17	Покарання	**
18	Сторінка розваги	В. Трипачук
19	Інформації про табори	**
20	Хроніка	*
24	Урядове оголошення	
26	Посмертні згадки	
28	Список датків на пресовий фонд "Юнака"	

● На обкладинці: Юнаки з 21-го Куреня ім. І. Мазепи в Нью-Йорку на мандрівці. Світлив Степан Тур.

● Ілюстратори цього числа: пл. розв. Мотря Ходновська, Марія Шкурка.

ШЕВЧЕНКО ПО ШИРОКОМУ СВІТІ

Київ.

Буенос - Айрес.

Харків.

Вінніпег.

Сьогодні постать нашого Кобзаря загально відома не лише в Україні, але дослівно по цілому світу. І тут ми бачимо вже не лише його у типічній баранковій шапці з довгими вусами і задуманим обличчям, так як поглядав на нас із портрету, що прикрашував, здається, домівку кожного українського товариства — але великим, повним розмаху і маєстатичности на високому п'єдесталі.

Пам'ятники Тарасові Шевченкові стоять сьогодні від Канева аж до гарячого Буенос Айреса і холодного Вінніпегу. Стоять вони не лише на нашій українській землі, але й там, де поселилися українці та живуть від довгих років, не забуваючи свого найбільшого поета.

Перший пам'ятник Тарасові Шевченкові на американській землі встановлено в 1951 році в Канаді у місцевості, що має назву Палермо. Там українські поселенці не лише поставили своєму Кобзареві пам'ятник, але створили музей та парк його назви.

У століття смерті поета закінчено будову другого пам'ятника Т. Шевченка в Канаді, а це у Вінніпегу 1961 р., а його врочисте відкриття притягнуло туди тисячі українців з Канади та США, між ними сотки наших пластунів. У стоп'ятдесяту річницю народження поета 1964 року відбулося святочне відкриття пам'ятника у столиці США, Вашингтоні, і це стало також всенациональним українським святом, у якому взяли участь тисячі народу.

Аргентинська українська громада не залишилася позаду і в столиці Аргентини Буенос Айресі поставлено пам'ятник Т. Шевченкові в 1971 році, знову відкриваючи його у святочній формі і при здвизі українських поселенців та української молоді, в цьому і нашої пластової.

Рік пізніше відкрито пам'ятник Т. Шевченка в Тулузі у Франції, а останньо Тарас Шевченко вже стоїть напроти будинку Католицького Університету св. Климентія в Римі.

В усіх цих місцях пам'ятник Тараса Шевченка — це місце "прощі" українських поселенців на рівні із Каневом, а для чужинців мовчазний доказ любови й пошани українського народу для свого Кобзаря.

Палермо.

Тулуза.

Вашингтон.

Канів.

*Добро найкращеє на світі —
То братолюбіє!*

(Т. Шевченко)

ПЛАСТУН СЛУХНЯНИЙ ПЛАСТОВІЙ СТАРШИНІ

Дорогі Юні Подруги і Друзі!

Дуже часто доводиться чути про те, що незгода і брак послуху в народі, в родині, у школі чи будь де, це велика перешкода на шляху до успіху, велике зло, яке руйнує наше зусилля, коли прямуємо до мети. Ви знаєте, як прикро буває у клясі, коли нема дисципліни. Тоді учні нічого не користають із навчання, а для учителя це справжні тортури.

У минулому нашого народу через незгоду й брак пошани до влади ми втрачали державність. У 17 сторіччі було два уряди в Україні, бо було два гетьмани. Не даром цей період у нашої історії зветься "руїна". Через брак авторитету і незгідність у поглядах ми й тепер не використовуємо багато нагод і можливостей, щоб допомогати Україні.

Часто Ви запитуєте — чому у нас існує стільки організацій молоді? Організації потрібні й ми радіємо кожною юначкою і юнаком, що пристають до них. Але поділ цих організацій повинен бути за принципом різnorodности завдань і зацікавлень молоді, а не за приналежністю батьків до політичних, конфесійних, культурних чи будь-яких інших середовищ. Та це окрема для себе тема.

"Порушиш закон — обітнеш галузку, на якій сидиш"

Послух у дитячому віці конечний, бож дитина не має ще досвіду, вона щойно пізнає життя і не може робити того, чого їй забажається. Правда, є в педагогіці (науці про навчання і виховання) такі теорії, що це, мовляв, добре коли дитина робить що їй захочеться, бо тоді розвиваються її внутрішні сили, здібності. Але в житті ми зустрічаємося із різними людьми й їх проблемами. Кожний боронить свого погляду, старається його здійснювати у житті. Часто приходять до зудару поглядів і волі. Треба комусь уступати, щоб вийти з критичної ситуації. І не той є переможцем, хто змусить когось уступити. Перемагає той, хто вміє стати вище впертості свого супротивника

і зробити так, як цього вимагає добро справи. Тут саме виявляється вартість людини. Коли вмієш керувати собою, діяти для добра справи, це зрілість. Послух особливо вартісний тоді, коли хтось, дбаючи про добро справи, підпорядковується наказові, навіть тоді, коли він з ним не згідний.

Вміння виконувати накази — це сила людини, знак, що вона здисциплінована, що володіє собою, тобто має сильну волю, панує над своїми пристрастями, допускає до голосу розум.

Без доброго провідника військо — отара

У війську за невиконання наказу, за непослух карають. Там провідник вимагає сліпого виконання наказу, бо спільна і негайна дія вояків, зокрема на фронті, необхідна. У Пласті також обов'язує дисципліна і послух владі, але після виконання наказу усі ми можемо критикувати його, боронити своїх поглядів і добиватися їх пошановання. Якщо ж наказ пластового зверхника суперечить пластовому закону, тоді ми повинні стримати його виконання. Бо і влада пластова може помилятися.

Пошана влади, послух їй конечні для збереження порядку, для успішного проведення дії. А це вимагає напруги сил. Коли вояк виявляє очайдушність і витривалість, він може стати героєм. Але тільки рівномірне, постійне поєднання усіх духових сил веде нас до щастя і досконалення. Пластове виховання дбає про розвиток моралі, інтелекту, почувань, чеснот характеру, краси усіх духових прямуювань. А це можливе тільки при самодисципліні, тобто тоді, коли всі виконавці наказу діють з думкою про добро справи, а не для заспокоєння своєї амбіції. У Пласті обов'язує послух, але не сліпий, пошана влади, яка пливе із глибокого і щирого розуміння важливості її у житті людини й народу.

Скоб!

Подруга Гребля

ПІЗНАВАЙМО ІСТОРІЮ В ОБРАЗКАХ

Історія нашого народу не один раз була темою малюнків відомих наших малярів, а репродукції їх широко відомі. Хто ж не знає популярного в'їзду Хмельницького до Києва, чи картини про козаків, які пишуть листа до султана. Але хто малював, котрого року, які персонажі чи події служили за тему малярів, не завжди знаємо чи пам'ятаємо.

У цьому числі "Юнака" містимо образ роботи Тараса Шевченка п. н. "Смерть Богдана Хмельницького". Образ намальований тушшю в рр. 1836-37. Він зображує момент, коли

Богдан Хмельницький, умираючи, передає гетьманську булаву своєму синові Юрієві. Зміст і деталі малюнка відповідають описові цієї події у відомій на цей час історичній літературі і народній думі про смерть Хмельницького.

На образі, крім персонажів, находимо теж гетьманські клейноди, назви яких нашим читачам може відомі. Там і хоругви, і бунчук, і літаври, і, розуміється, булава, яку Хмельницький передає своєму синові. Хто вміє ці клейноди знайти та описати?

Автопортрет Тараса Шевченка.

З НАРОДНИХ ПЕРЕКАЗІВ ПРО ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Відповідь на лист Репніної

Коли Тарас Шевченко був на засланні, княжна Репніна прислала йому листа. В листі вона просила: "Тарасе Григоровичу, напишіть, як ви живете?" Він прочитав, узяв олівець, фарби й швидко під цими словами Репніної на її ж листі намальовав себе в шинелі, згорбленого, замученого, а поруч солдата з нагаєм у руці, що шмагнував його по спині, й підписав: "Отак, як бачите". Більше — ні слова, так і їй післав.

"Цікава бувальщина"

ЗЕЛЕНІ КОЛЕЧКА НА ВИСТАВЦІ

Ірка відважно підійшла до входу.

— Прошу відкрити торбинку, — зажадав уніформований музейний сторож і байдуже кинув оком, чи нема в ній, бува, бомби чи пляшки з фарбою. Зайшла в подовгасту залю, де відбувалась виставка советського мистецтва. Здавалось їй, що проводирі, які крутились по залі і давали зацікавленим інформації, дивились тільки на неї.

Заля була влаштована дуже гарно. Пригнечене світло, килими, а на стовпах-колоннах — скляні півкулі. Під ними музейні цінності — золотом ковани евангелії, хрести, ікони. Такі ж і в габльотках. Ось одна ікона — і напис: "Київ, Рашя". Ірка витягнула руку з кишені і непомітно притиснула до цього напису маленьке колючко зеленого паперу з числом "1". Відійшла поволі далі і нібито зацікавлено розглядала інші експонати. Врешті підійшла до столика з керамікою. Там стилеві гуцульські глечики, свічники... А напис: "Павлина Цвілик, Грузинська Рад. Соц. Республіка". Мить, і колючко вже на написі. Ось далі різьблені та інкрустовані гуцульські касетки, хрести. А підпису під ними ніякого. Виходить, що підпис: "Литва" на найближчих експонатах відноситься і до гуцульських. Знову колючко — число 3. Таких зелених колючок Ірка мала причепити за вказівками подружки Яри — 5. Страшно було їх приліпляти. Здавалось, що ось вже нависла над нею рука і зараз зловить її за комір чи руку. Та так не сталось, і Ірка, виконавши завдання, вийшла другими дверима і поспішила до гуртка юначок, що стояли в головній залі музею.

— Вже можете роздавати, — сказала вдоволено.

Юначки витягнули з торбинок зелені лєтючи. А в лєтючках писалося:

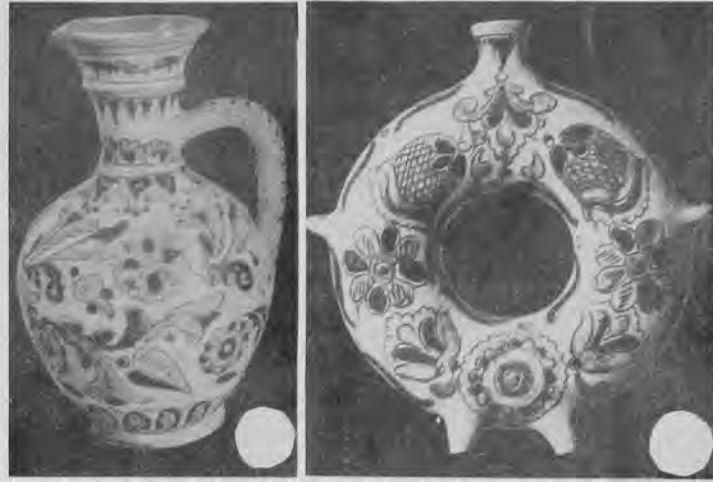
"Слідкуйте за зеленими колючками!!! У них інформуємо про таких 5 фальшивих написів на виставці"

Колючко ч. 1. Має бути: "Київська Русь". Назва "Рашя" неправильна, бо... (тут подано все докладно, так як порадив проф. Н.).

Колючко ч. 2. Має бути: "Павлина Цвілик, Українська гуцульська кераміка". Правда, що мисткиня тепер живе в Грузинській Республіці, але експонати її чисто українського гуц. стилю і не мають нічого грузинського.

Колючко ч. 3. Бракує підпису: "Українська різьба та інкрустація" або "Україна".

Колючко ч. 4. — Має бути "Київська Русь", а не "Рашя" (дивись ч. 1).

Дзбанок і колюч Павлини Цвілик

Колючко ч. 5. — Має бути "Київська Русь", а не "Рашя" (дивись ч. 1).

За якийсь час на виставку вислано Марту. Коли вона вернулася, то повідомила, що колючок вже не було і вона наліпила нові. По 10 хвилинах з тим же завданням пішла Слава. А тоді до гуртка юначок підійшов урядовець музею і повідомив, що в музеї не можна роздавати ніяких лєтючок. І пішов собі. Почали роздавати лєтючи більш дискретно. Тримали тільки 2-3 в руці і всували відвідувачам непомітно в руки.

Прийшла черга на Рому. Коли зайшла до залі, колючок не було. Юначки сподівались того і тому мали їх повнісінько. А що людей на виставці було багато, то досить легко було в натовпі непомітно наліпляти колючка. Коли Рома вийшла — гуртка на давньому місці не було. Вибігла надвір. Тут стояли вони на сходах і нараджувались, бо сторожі таки категорично заборонили їм роздавати чи гуртуватися у музеї.

Розійшлись, щоб стояти поодиночку і так, не звертаючи на себе великої уваги, роздавали лєтючи. Час до часу одна з юначок ішла на залю і наліплювала нові колючка.

— Подруго, це вже робиться трохи страшно, — поденеровано розказувала Тамара. — Дуже тяжко причепити колючка, так за тими кількома місцями слідкують. Всетаки я причепила.

— Боятись не треба, бо найвище відведуть до керівника музею. Але вже самі наші лєтючи варті нашого труду, бо ж дають інформації. Може й добре, коли колючок якийсь час нема наліплених, тоді дехто з відвідува-

В. Павленко: панно "Птахи серед квітів"

чів напевно за ними шукає і морочить голову провідникам виставки.

— Що ви, дівчатка в клопоті? — поспитав подругу й Тамару по-англійському якийсь старший пан. — Де ж вам проти них... Але дайте, я вам причеплю колючка. На мене не звернуть уваги... Не бійтесь, не бійтесь, я знаю, де і що, — усміхнувся.

Подруга дала йому колючка, і він пішов.

— Знаєш, Тамаро, це піддає мені думку, щоб притягнути до цієї акції інших людей, інших типів. Бо нас уже, мабуть, знають — молоді дівчата. А от, на завтра попросим "Рисів", а після завтра — сеньйорів, а тоді з Пластприяту...

Вночі Ярі не спалось. Все переживала свою розмову з провідниками на виставці першого її дня. З насмішкою відповіли, що вона нічого не знає, не знає історії України, підписи виготовили справжні науковці... Яра тепер в уяві вела з ними палку дискусію, побивала їх своїми аргументами, а там же в дійсності вони навіть з нею говорити не хотіли. Згадала, як пішла до керівника музею,

щоб вимагав правильних підписів і інформацій, бо це ж підриває повагу музею і т. д.

"Соррі, місс. Виставка цілковито під управою Сов. Союзу. Ми даємо тільки приміщення і зовнішню охорону".

Саме тоді їй прийшла думка, щоб з юначками інформувати відвідувачів про фальшиві дані. З допомогою прийшов сеньйор С-ий, який у своїй друкарні негайно видрукував їй оці ж летючки та колючка.

Другого дня колючка приліплювали й роздавали летючки на зміну — юначки й "Рисі". А третього дня прийшло кілька сеньйорів і сеньйорок. І ось нарешті останній день виставки. Героєм дня став старенький професор К-ий. Він, короткозорий, з паличкою, поволі пересувався від експонату до експонату, довго вистоював перед ними і, не покидаючи залі, по кілька разів наліплював нові колючка. А пані С-ка з Пластприяту прийшла з маленькою донечкою на руках і три рази пройшла і наліпила колючка!

О. Саснко: Декоративна тарілка

Під кінець дня і виставки юначки вели свою працю безперестанку, як і першого дня. Та десь біля 5-ої пішли всі разом. Ірка відважно причепила востаннє колючка. Перед виходом затримались біля книги спостережень про виставку. Виписали в ній всі свої жалі і кривди і обурення. І аж тоді глянули на підпис, вписаний перед ними по-англійському вгорі сторінки: "Це була чудова, прекрасна виставка". Раптом зникло їх вдоволення з виконаного завдання. Почулись такі безсилі, а труд їх показався таким мізерним...

— Дівчатка, але ж цей напис тільки підтверджує, що те, що ми робили, потрібне. Захоплення виставкою вписала непоінформована тутешня людина. І саме тутешніх людей треба інформувати. Хіба вам це неясне? — розпорошувала їхні сумніви подруга Яра по дорозі додому.

КСЕНЯ ОДЕЖИНСЬКА – ГЕТЬМАНСЬКА ВІРЛИЦЯ

У листопаді 1973 р. Начальний Пластун іменував другу зчergi гетьманську вірлицю на терені США — пластунку Ксеню Одежинську з Філадельфії.

Прізвище Ксені відоме всім пильним читачам “Юнака”, бо видніє воно між членами редакційної колегії від початку 1973 року. Але Ксе-

ня вже і раніше була активним членом редакційної колегії нашого журналу та дописувала до нього, надсилаючи свої вірші.

Тому ми в редакції “Юнака” особливо радіємо її пластовим успіхам й горді з того, що маємо тепер серед нашого невеликого кола пластунку з найвищим пластовим ступенем.

Ксеня заслужила собі на цей ступінь довгою і відданою працею у пластовій організації, своєю пластовою поставою і своїми вмілостями.

Вже новачкою вона відбула всі чотири новацькі табори. Перейшовши до юнацтва, стала активним членом 4-го Куреня УПЮ-ок ім. Ольги Басараб у гуртку “Конвалії”. Складаючи правильно всі три юнацькі проби, вона відбула теж три юнацькі табори на “Вовчий Тропі” та “Бобрівці”, а в 1970 р. стала курінною свого куреня і на цьому пості добула 3-тє юнацьке відзначення за пропагування серед юнацтва екології.

В 1971 р. Ксеня добула перше місце в таборі розвідувачок, а в 1972 р. закінчила з успіхом для провідниць таборів юначок “Школу Булавних” і була в ньому редакторкою таборової газетки п. н. “Водоносець”. У цьому році Ксеня вже як пластунка вірлиця і курінна повела інтенсивну підготовку свого куреня до ЮМПЗ і його вела в часі Зустрічі. На Святі Весни цього ж року була відзначена 2-гим юнацьким відзначенням та склала пробу пластунки-вірлиці, як теж закінчила тоді після 12-ти років навчання школу українознавства та склала матуру із визначним успіхом. Далі активна теж у своєму юнацькому

гуртку, Ксеня пробувала з товаришками створити в пластовій станиці “Куток”, в якому юнацтво могло б збиратися на ігри чи забави, чи просто розмови перед пластовими зайняттями або після них. На жаль, цей задум не вдалося впровадити через брак приміщення. Вліті 1973 року Ксеня була в проводі табору розвідувачок та перейшла вишкільний табір юнацьких виховників, добуваючи 2-ий ступінь КПВ.

Упродовж років свого юнакування Ксеня Одежинська добула 24 іспити вмілості.

У 1973 році Ксеня закінчила середню школу, т. зв. “Академію Святого Василя Великого” у Філадельфії, та вступила на студії журналістики на університет “Темпел”.

Як активного члена редакційної колегії “Юнака” та майбутню українську журналістку Ксеню обрано репрезентувати наш журнал на другому балю преси у Філадельфії в лютому ц. р.

Немає ніякого сумніву, що Ксеня гідно буде репрезентувати наш журнал на кожному місці, а її поважне зацікавлення змістом “Юнака” та його ролю серед пластового юнацтва каже нам вірити, що нова Гетьманська Вірлиця в цьому напрямі буде вести свою дальшу пластову діяльність.

Сердечно вітаючи її з цим великим вирішенням серед пластових рядів, ми бажаємо Ксені дальших успіхів у її пластовій та журналістичній праці.

О. Кузьмович

**144 Друга Евеню
ВЕСЕЛКА в Нью-Йорку
(в Пластовому Домі)**

Telephone: ORegon 4-9576/-79/-98

**відкрита щодня від вчасного ранку
до пізної ночі.**

- * Зимні і теплі перекуси, сніданки, полуденки
- * содові води * морозиво * солодощі — теж вибагливі, імпортовані
- * шкільне і канцелярське приладдя
- * українські і чужомовні часописи.

**“Веселка” є улюбленим місцем зустрічів
нашої молоді!**

„СОН ЛІТНЬОЇ НОЧІ“

Камінь швидко скотився до темної ріки.
Під руками мокре листя і слизьке каміння.

Без місяця ледве бачу, як сімка драпається під стрімку гору.

Іще ніхто не пропав.

Ворог нас ще не віднайшов.

Стежка.

“Підкрадайтесь по обох боках стежки”.

Кінець лісового тунелю — вітер хвилює поляною гірських квітів.

Сітка колючого дроту!

“На плечі, під дріт. Вниз! Ракета!!”

Ми лиш силуетки на тлі лісу; чи нас бачили?

“Маскуйтеся!”

Із запам’ятої карти знаю, що мусимо йти в напрямі старої стодоли.

“По одному через мостик. Вниз!! Світло!!”

Гніздо в stodолі. Довкола терниною.

“Подай повстанською лавою!”

“Ідем уперед попри поле! Ідем упер...! Ідем...! Ід...!”

Два розвідувачі спереду, 2 ззаду, 4-ка посередині. Звуки ночі й хвилі пшениці затірають наші рухи.

Ракета!

Світло!

“Бункер! Перелазимо!”

Руками за найважчу колоду, коліно вгору, черевик між бальки. Голову поволі підношу понад горішню бальку. Переді мною велика яма, за нею землею висипаний горбок.

Скочуюся — зимне, мокре, густе болото. Зір нема. Поволі — як уже світ перестав крутитися — встаю.

Над головою бальки. Пробую руками — переді мною мур. Досягаю до самої гори — світло і зірка (на жаль — не та, що на мене чекає).

Драпаюся по мурі. Болото залазить за нігті.

Сховзаюся. Чіпляюся коріння, трави і витягаю себе з ями.

“Хлопці! За мною!!” Знова в ліс. Золоті очі в кущах...

Трісь — сарну налякали.

“Азимут 12°, 20 кроків.”

Фосфорентні лінії відблискуються в очах.

Клик, клик, клик — повертаю нічну вка-

зівну лінію — немов пільні коники.

“За мною!”

Недалеко — ріка.

“Щастя нездале!”

По другому боці ріки, якраз там, де брід, є гніздо. Мають світло і ракети.

Тримаючись близько великих камінюк у ріці й швидкої води, що маскує наші рухи, переходимо. Вода тепла. Принаймні болото змию. Світло далі від нас посувається.

“Щастя”.

Під трьома стрімкими березами лежить Максим.

Поранений — зломана нога. Має важливі інформації — несемо зі собою.

“Беріть палиці, сорочки” — є ноші. “Патки, хустки” — нога перев’язана.

Знова через річку і в густий ліс. Рука вгору.

“Легенько переступай — дріт прив’язаний до язичка рушниць”.

Ворог хитрий.

Справа гора.

Під скелею вогонь... видно, нема, видно, нема — хтось заслоняє вогонь коцом — морзетка.

Надає наше гасло.

Центрاليا хоче з нами говорити.

Антенa пушки-говорущки вгору.

“Тигре — говорить Пантера — слухаю”.

“Висадити міст”.

То тяжча справа.

На карті стріляємо азимути до мосту.

“Двох з вибуховим матеріалом до моста. Решта з Максимом ливовим мостом понад болота”.

Підкрадаємось до моста — не далеко.

“На дерево, слідкуй за стійкою”.

Стійка по обох кінцях моста. Підкрадаємось річкою і густими кущами берега. Прив’язуємо вибуховий матеріал до стовпів моста, закладаємо дріт, швидко віддалюємось. 5 хвилин пізніше — тільки трісочки залишилися.

Перед нами лиш одна перешкода, міноване поле.

З карти пам’ятаю, що міні закопані лиш до лісу.

Обережно обходимо лісом.

Тепле привітне світло штабу.

ПРИГОДА СТІЙКОВОГО

(Із нарисів піонерського табору в Іст Четгем)

Ніч. Хмари прислонили місяць і зорі. Стійковий стояв непорушно на краю табору, опершись об стовбур дерева, держачи в руках ломаку. Нічна пітьма заслонила табір, тільки де-не-де невиразно видніли зариси шатер.

Панувала тиша, переривана час-до-часу хропінням сплячих таборовиків. Було по півночі. Почало холодніти. Стійковий загорнувся в жакет. Думками переходив події минулого дня, успіхи й невдачі в таборі. Та знову прийшло на думку, що добре було б при скінченні табору дістати якесь відзначення. Коби то тільки трапилася нагода чимось відзначитися, от хоч би бувши на стійці. Пригадав собі, як сьогодні оповідали, що в'язень, який утік із в'язниці, десь переховується в околиці. От, якби такого піймати, то було б чим похвалитися. Глянув на годинник. Час минав якось дуже поволі, відомо — як завжди на стійці.

Раптом щось зашелестіло в кущах. Стійковому зробилося гаряче. Видно, згадав біду не впору. Почав надслухувати — знову тиша. По хвилині знову якісь звуки — цим разом вже зовсім голосні, так якби хтось перевернув якийсь бляшаний посуд. Звуки надходили з боку кухні, з харчового шатра. Не було сумніву, що хтось голосно господарював у харчовій спіжарні. То певне "він"! — подумав стійковий. Нема ради — треба стати до боротьби чоло в чоло з напасником. Вибрав стратегічний плян блискавкового заскочення ворога; покликав на поміч ще й другого стійкового і тихцем підсунулися під шатро. Наглим рухом відхилив заслону, всунув голову до шатра і засвітив ліхтарку. У другій руці держав готову до удару здорову гілляку. У шатрі був — скункс!

Успіх!

Нагорода?.. Теплий спимішок.

Сон.

Наказ з. 12

ЛІСОВА ШКОЛА

Міжкрайовий Вишкільний Табір УПЮ-ів

Головна Пластова Булава

Конференція Українських Пластових Організацій

Взгорашню нізну теренову гру виграв гурток з.

Розбанич

Скункс зовсім не думав ставати до боротьби чоло в чоло. Він дуже налякався — відомо ж: боягуз. В нього була його власна стратегія. Він обернувся до стійкового задом, напущив хвіст, задер його догори і почав обприскувати стійкового від стіп до голови, не жаліючи навіть гарної зачіски волосся в стилі нелітньої учениці. Розлючений стійковий почав бити скункса буюком і бив так довго, поки той не впав і перестав давати які-небудь знаки життя. Тоді принесли баньку від сміття, вкинули до неї скункса, прикрили накривкою і так залишили, щоб закопати, як настане день.

Вранці звітовано про подію зі скунксом булаві. Коли заглянули до баньки, побачили, що скункс ожив, сидить на дні і дивиться цікаво, а навіть приязно, гарними чорненькими очима на людей.

Наказ булави — негайно занести скункса в ліс і пустити на волю. Всі станули в обороні скункса. Вліз до магазину — бо був голодний; нечесно боронився — бо така вже його натура; а як, зрештою, вже завинив, то і так вже аж забагато відпокутував.

Пустили скункса на волю. Пішов поволі та оглянувся. Якби мав мову, то напевне сказав би: "І подумав би хто, що неабиякі при смаки мають вони в тому магазині. А то тільки клюски та трохи старого сиру, що як покушав, то аж знудило. У дівчат інакше — там і смачних пиріжків поїсти можна. У дівчат то і серце м'якше. Стійкова напевне не потовкла б мені так костей, як той хлопчисько, і я поведився б по-джентльменському. То і гріх казати, що ті хлопці ще й мають себе за ліпших від дівчат. Бо і що я такого злого зробив, що так мене побили, що я вже був трьома ніжками на другому світі і ніколи вже не побачив би ні жінки, ні дітей? Чи за той кусок старого сиру, чи за те, що я його трохи наперфумував, що довше як тиждень буде пахнути?! Я тому не винен, але він — таки дуже мене налякав. Якби він був поведився зі мною делікатно, то я пішов би собі сам, і не було б цього всього. Нема правди на світі ні серед звірят, ні серед тих сотворінь, що їх людьми називають. Я тільки хотів покушати звареного в кітлі. То було прикурене, і я почав пчихати. Ми — скункси, маємо делікатний змисл нюху і не зносимо нічого, що неприємно пахне".

Поволікся до лісу і по хвилині зник за деревами.

ДЕЩО ПРО СКУНКСІВ

Скункс — це типічне для Північної Америки звірятко, либонь одне з перших, яке добре впізнали українські поселенці після другої світової війни, а зокрема вже пластуни, для яких скункс особливо знаний “ворог”. Це гарненьке на вигляд звірятко з довгим пухким хвостом біло-чорної краски, однак добре відоме і нелюблене через свою здібність зане-чистити повітря незвичайно сильними газами, які можуть людину довести до недуги. Цей поганий запах, що його скункс випускає із спеціальних залоз у формі жовтавої рідини, утримується довгий час, і його позбутися дуже важко. Пишуть, що скункс випускає цю свою “зброю” лише для самооборони, коли його атакують. Тоді він скручується у форму підкови, так що може бачити, що діється довкола нього, підносить свій пухкий хвіст і випускає, немов кулі з гармати, на віддаль 8-12 фітів жажливу своїм запахом речовину.

Либонь скункс часто думає, що йому треба боронитися, бо хто їздив дорогами Північної Америки, знає, скільки разів переїздитися вліті полосу атаки скунксів. А на ділі, здається, люди більше втікають від скунксів, ніж їх атакують, і це знають добре відважні пластуни з усіх пластових таборів в Америці. (За винятком стійкового із розповіді “Пригода стійкового” в тому числі).

А все ж існують люди, які бажають перебороти вороже відношення людини до скункса та його зброї, і ось недавно ми читали на сторінках “Нью-Йорк Таймсу”, що в Нью-Йорку у відомому Грінідж Вільдс постав клуб “Приятелів скункса”, який улаштовує навіть місячні сходина, де зустрічаються власники скунксів, які стараються зробити їх домашніми звірятками на подобу котів чи псів. Очевидячки, першим кроком до цього мусить бути операція — усунення “вбивчих” залоз. Читаємо, що досі нечисленні власники скунксів у Нью-Йорку не мають надзвичайних успіхів у здобутті приязні своїх нових домашніх звіряток — але що сьогодні не робиться для оригінальності!

Микола Понеділок:

“Рятуйте мою душу”,

В-во “Свобода”,

1973 р.

Автор книжки, Микола Понеділок, широко відомий серед українців США та Канади як письменник, але теж як і актор, що знаменито передає перед публікою власні твори. Він є вже автором шести книжок, і ми писали про нього в “Юнакові” та неодноразово подавали вийнятки з його творів. Видана у 1973 році повість “Рятуйте мою душу” — це історія молодого українця з центральних земель, якому автор дав ім'я Івана Криворучка. Іван — весельчак, поет, а при цьому життява невдаха, живе після закінчення другої світової війни в переселенчому таборі в Німеччині, а потім переїздить до Америки. Більшість повісти — це смішні, а часом і трагічні переживання героя у переселенчому таборі, які переплетені у своїй наївності образами й спогадами про покинуту рідну землю та про далеких рідних.

Своею тематикою ця нова книжка популярного “сміхуна крізь сльози” Понеділка буде, либонь, цікавіша та зрозуміліша для батьків наших молодих читачів, ніж для них. Все ж кому з нашого юнацтва з розповідей батьків чи дідів не чужий цей такий специфічний стиль життя у переселенчих таборах після 1945 року, або хто хоче мати образ того часу та його зрозуміти, хай бере в руки і читає “Рятуйте мою душу”, яка легким приступним стилем та незрівняними, як звичайно, ілюстраціями відомого нам усім ЕКА для молоді дуже приваблива.

Іван Керницький: *"Будні і неділя"*, В-во "Слово", Нью-Йорк, 1973 р. *"Будні і неділя"* — це збірка фейлетонів, гуморесок і новель відомого широко в США і Канаді гумориста і письменника, званого популярно ІКЕР-ом — у приватному житті невідлучного друга Миколи Понеділка. В обидвох цих письменників переплітаються сльози зі сміхом, жарт із трагедією, Але Ікер, крім свого письменницького таланту, від довгих років виконує журналістичну працю фейлетоніста, який щотижня поміщує на сторінках "Свободи" фейлетон, заторкуючи в ньому актуальні події чи спостереження із щоденного життя. Ряд таких фейлетонів знаходимо у його останній збірці, і ці образки із сьогоденного життя в США будуть для наших молодих читачів особливо цікаві, бо це опис подій і людей, які живуть поруч них та яких вони бачать у своїх буднях. Один із таких образків містимо у цьому числі, і ми певні, що він заохотить неодного перечитати *"Будні і неділя"* тим більше, що стиль Ікера легкий та приступний, а ілюстрації ЕКА, як завжди, знамениті.

Ліда Палій, *Мандрівка в часі і просторі*, Об'єднання Українських Письменників у Канаді "Слово", Торонто, 1973, 48 сторінок, \$3.00.

Мандрівка в часі і просторі — це збірка нарисів, надрукованих в журналі "Сучасність" між 1963 і 1972 роками.

Заголовок добре окреслює нарис. *"Мехіканські враження"*, *"Дзвінкі дні"*, *"На острові"* і *"Станція сон-дитинство"* головню розповідають про мандрівки просторами. Авторка описує Мехіко, Югославію, Україну. Мандрівка в часі — здебільшого в минулому часі — відіграє важливу роль в нарисах, особливо в останніх двох: *"Тіні і люди"* та *"Записки із старого корабля"*. Неначе ляймотив, минуле завжди переплітається з описом сучасного — чи то близьке минуле американського континенту, чи даліше минуле колишніх подорожей, чи цілком історичне минуле. У нарисі *"Тіні і люди"* контраст чи конфлікт між щасливим минулим і трагічним сучасним станом

віддзеркалює психологічну кризу і конфлікти Ганки, головної постаті нарису.

Ліда Палій в першу чергу малярка. І не дивно, що в цій збірці так часто помічається мистецьке око. Кольори завжди ваблять авторку — чи то *"білі-білі стіни"* мекіканських хат, чи то *"соковита зелень хашів"*. У нарисі *"Дзвінкі дні"* вона сама признається, що любить кольори:

А Сараєво полюбила зразу... Там жінки в народніх одягах, рундуки з овогами і багато кольору.

Окрім зацікавлення кольорами, панна Палій часто вживає цілком мистецькі терміни: *"двовимірний"* та *"тривимірний"*. Ось приклад:

Гори стають якісь двовимірні, мов би їх хтось витяв з сірого картону і приліпив до рожевого неба. («Мехіканські враження»).

або

Хтось мене підхопив, хтось зовсім тривимірний. («Станція сон-дитинство»).

Малярське око спонукує авторку робити фантастичні порівняння, як наприклад: *"Овальний помідор сонця повільно грузне в сметану туману"* (*"Станція сон-дитинство"*). Її письменницький дар створює гарні алітерації й цікаві порівняння: *"Закам'янілі мумії монахів мовчать"* чи *"гострі скалки світла у дзеркалі разять очі"* (*"Тіні і люди"*).

Краєвиди, які авторка бачить перед собою, часто нагадують їй картини — Бекліна, Шагала чи Далі — чи просто старі грав'юри забутого автора, які вона бачила ще дитиною. На жаль, описи місцевостей часом сходять до рівня звичайного каталогу:

У Загребі рівні ряди сірих кам'яниць, ліхтарі, каштани, рундуки з обарілками.

(*"Дзвінкі дні"*)

Хоч у нарисі *"Станція сон-дитинство"* Ліда Палій пише:

Зустрігаю людей, людей і маленьких людей... Через людей розливається час, немає ні дня, ні ночі,

читач ніколи не зустрічає тих людей. Окрім загального, односторінкового опису *"людей"* — читач знайомиться з краєвидами, з минулим і з самотністю авторки. Навіть в описі веселої сцени відчувається якась віддаль між емоціями, описаними авторкою, і її дійсними емоціями.

Авторка відповідно й ефективно вживає імпресіоністичний стиль у своїх нарисах. Це особливо відповідний стиль для опису різних країн, бо читач тоді створює цікаву цілість з фрагментарних вражень авторки. На жаль, в стилі авторки не помітно жодного поступу

ШОЛОВИЛО

Всі казали: той шоловило-Джиммі, — це найділовитіша, найрухливіша молода людина в містечку! Він працював посильним у великому департаментовому складі і цілісінський Божий день те тільки й робив, що роз'їжджав на своєму байсіклі з вулиці на вулицю і розвозив господиням по домах різні замовлені телефоном товари, а переважно харчові продукти.

Джиммі був побожний хлопець, це так. Коли вирушав уранці на своєму байсіклі на роботу, завжди подорозі вступав до церкви помолитись Богу. Насправді, його розмова з Богом була дуже коротка, не тривала й півхвилини... До речі кажучи, Джиммі тільки вскакував до церкви, майже на бігу ставав на одне коліно перед вівтарем, христився з-манькута і зараз же кулею вилітав з Божого дому, просто на сидальце свого байсікля!

Аж одного разу старенький о. Венедикт затримав на сходах богомільника-скорохода і спитав його:

— Слухай-но, Джиммі, скажи мені під милість Божу, котру молитву ти вспіваєш проказати за півхвилини часу?

— Бачите, панотче, — відповів Джиммі, трохи зніяковівши, — це всі знають, що я людина страшно зайнята, і напевно знає це

теж Ісус Христос, бо перед Його небесним оком ніхто і нічого не скриється. Тому, що я такий зайнятий, всі молитви, які я досі знав, були для мене задовгі. Довелося вигадати свою власну молитву, коротеньку: "Ісусе Христе, це я, Джиммі!" — мовлю кожного разу, пригадуючи Ісусові, що люблю Його і за Нього не забуваю.

— Добре, Джиммі, добре, Ісус Христос, цілком певно, і про тебе не забуде, — посміхнувся парох і поплескав хлопця по плечах.

Від тієї події не пройшло навіть дві неділі, як раптом одної днини під парафію пригналося, завиваючи сиреною, поліційне авто! З авто вискочив водій і загримав п'ястками до дверей приходства:

— Отче Венедикте, — скрикнув, — мерщій, ради Бога, беріть Божі Дари і сідайте в мою машину! Там, на вулиці, хлопець вмирає!

— Хто такий?

— Таж той шоловило-Джиммі! Летів, як звичайно, мов навіжений на своєму байсіклі, зударився з троком на перехресті та й тепер немає що з нього збирати...

Джиммі справді помирав, лежав на скрижавленому бруку, з переламаним хребтом, а трохи оподалік валявся поторощений байсікль і розсипані всуміш помаранчі, бісквіти, булки, консерви... Ще й досі остовпілий водій вантажного самохода стовбунів серед товпу людського, бився кулаками по чолі й закликався на рани Христові, що він не знає, як і коли це трапилось і чому саме на нього, наче грім з ясного неба, звалилося таке нещастя?..

Отець Венедикт приклонився з Божими Дарами над вмираючим хлопцем, з обличчя якого втекла вже була вся кров, так само, як з понівеченого тіла притьмом утікало життя. Священик поклав свою долоню на холодне чоло Джиммове і промовив якимось дивно-ласкавим голосом:

— Джиммі, це я, Ісус Христос!

Тоді ще раз, на мить лише, у великій смертній натүзі, відкрилися очі Джиммові, і синя, спопеліла, остання в його житті усмішка відповіла:

— Знаю і дякую, що й Ти за мене не забув.

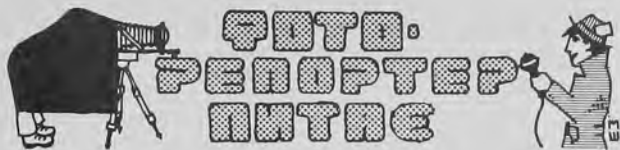
від 1963 р. до 1968 р. Щойно в 1970 році Ліда Палій переходить на трохи відмінну тематику. В нарисі "Тіні і люди", який змальовує психологічну мандрівку, імпресіоністичний стиль та виразний контраст двох часів передає цілком правильне враження розгублення, замішання, конфлікту. Ту саму техніку вжито в нарисі "Записки із старого корабля" — себто опис краєвиду в сучасному часі чергується з думками чи спогадами авторки в минулому часі. Подібним стилем користувалися англійські письменники, головню Джеймс Джойс.

Хоч ці нариси друкувалися в "Сучасності" раніше, у збірці, у них, все ж таки відчувається явна спроба писати новим стилем і, може, заклик до інших авторів шукати нових стилістичних шляхів у прозі.

ст. пл. Ірина Макарик

(З матеріалів Молодіжної Секції СУЖК)

Із збірки "Будні і неділя"

ЯКІ ПЛАСТОВІ ЗАЙНЯТТЯ ТОБІ НАЙБІЛЬШЕ ВІДПОВІДАЮТЬ?

Пл. розв. Дарка Бакалець, 16 років, 38 К. УПЮ-ок ім. Марусі Тарасенко в Пассейку, Н. Дж., США:

Для мене всі пластові заняття дуже цікаві. Я люблю гурткові сходи, вони мають різноманітну програму, а також включають матеріал до III. пл. проби. Я дуже люблю

наш співучий гурток "Кобза". Ми виступаємо майже на всіх пластових і громадських імпрезах, а також виступаємо серед чужинців у школах і т. д. Після закінчення курсу нов. виховників я дуже полюбила працю з новачками. Спорт, пластові табори, зустрічі — це все для мене таке цікаве, що я насправді не знаю, котре з цих занять я поставила б на перше місце.

Пл. розв. Роксоляна Пенцак, 16 років, 20 К. УПЮ-ок ім. Марти Борецької в Ньюарку-Н. Дж.

Мене в Пласті захопила ділянка праці з новацтвом. Новачки — це приємні діти, які сприймають кожну річ з великим зацікавленням. Їх охота здобути знання у формі

гри й забави відіграє велику роль у формуванні характеру при допомозі пластового закону. Мені це дає велике внутрішнє задоволення та заохочує до дальшої праці.

Чи Ви вже вирівняли передплату?

Пл. розв. Богдан Гошовський, 16 років, 21. К. УПЮ-ів ім. Е. Коновальця в Нью-Йорку.

Я любив і люблю пластові табори. В них я навчився практичного пластування, самозарядності, полюбив природу — звірів, пізнав краще пластову

братію. Моїм відпруженням у шкільному році є спомини з літніх таборів. До сьогодні згадую ранні стійки, бачу схід сонця, яке будить ліс, все, що живе у нім!

У мене 8 юнацьких таборів! Раджу всім, хто живий, — іди в табір і мужній!

ФОТОГРАФІЧНИЙ КОНКУРС

УВАГА! ЮНАЦТВО!

Фотографічний Конкурс для юнацтва, що його влаштовує Курінь УСП-ів "Побратими", продовжений до 31-го травня ц. р. Юнацтво, яке плянує брати участь в цьому конкурсі, мусить вислати свої знімки (згідно з правилами, поданими в "Юнаку" за лютий ц. р.), так, щоб ми одержали їх до 31-го травня ц. р.

Пригадуємо, що це не професійний конкурс. Кожний юнак і юначка, які мають апарати, можуть і повинні вислати кілька фотознімків з життя свого пластового гуртка чи куреня, або з інших ділянок життя, залежно від індивідуальних зацікавлень.

Виставки найкращих знімок відбуватимуться у станицях, які будуть ними зацікавлені та зголосять про це нам. Найкращі фотознімки будуть поміщені в "Юнаку".

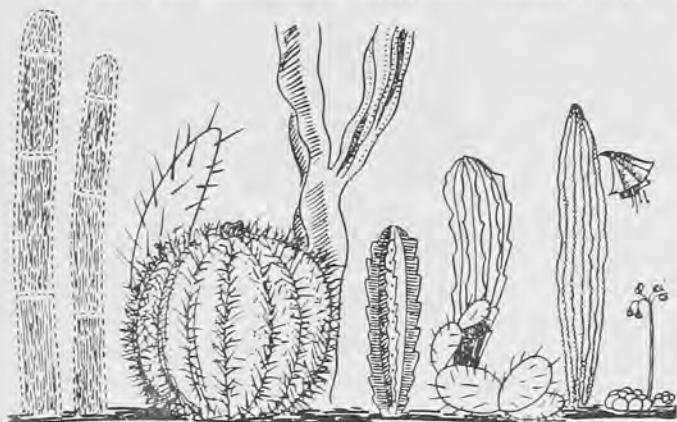
Буде велика кількість нагород, тож кожний має змогу бути нагородженим.

Бажаємо всім найкращих успіхів!

"Побратими"

РОСЛИНИ – ПОДУШКИ

Важко на земній кулі знайти незаселений живими істотами куточок. Навіть у безводних пустелях, на голому піску і камені зустрічаємо рослини. Скрутні умовини існування примушують їх набувати чудернацьких, незвичайних форм. Дивлячись на таке пустельне створіння, не завжди одразу впізнаєш у ньому рослину. У пустельних рослин часто зникає листя, функцію повітряного живлення — фотосинтези — беруть на себе зелені стебла. Надземні органи стають мало розгалуженими, округлими, укриваються міцною кутикулою, щоб менше випаровувати води. Рослина набуває так званої сукулентної структури.

Різні види сукулентів (рослин, що ростуть у сухому кліматі).

У Мексиканській пустелі ростуть добре відомі всім кактуси. Найдрібніші представники цієї родини давно вже зайняли почесне місце серед інших кімнатних рослин, але мало хто знає, що 2-3-метрові кактусові ліси — зовсім не диво. Велика розгалужена коренева система кактусів перехоплює воду, яка буває при нагоді невеликих дощів взимку, а соковиті стебла нагромаджують і дуже економно витрачають її. Оскільки живі клітини кактусів мають слабкий контакт з атмосферою, щоб не випаровувати багато води, вони не можуть у достатній кількості забезпечувати себе і вуглекислотою. Тому у них розвинулась властивість внутрішнього кругообігу вуглекислоти. CO_2 , що утворилася вночі у процесі дихання, не виділяється назовні, а пов'язується в органічних кислотах і нагромаджується в клітинному соку. Вдень ця вуглекислота відновлюється у процесі внутрішньої фотосинтези.

Крім кулеподібних із колючками кактусів, схожих на їжаків, і опунцій, які нагадують низку почеплених один до одного зелених млинців, трапляється ще безліч різних форм кактусів. Є, наприклад, серед них зовсім малесенькі, прямокутні форми, забарвлені в рожевий, сірий, сизий кольори. Їх просто неможливо впізнати серед таких же кутастих і кольорових камінчиків скелястої пустелі.

Єдине, що нагадує недосвідченому спостерігачеві рослину в кактусі, це — квіти. Природа змінила у кактуса все, але квіти залишилися такі, які були колись у його далеких предків — чудові, великі, яскраво-червоні, оранжеві, з багатьма пелюстками, від яких неможливо відірвати очей. Не віриться, щоб таке колюче, "сердате" створіння могло так чудово цвітнути.

Рослина-подушка.

В африканських пустелях ростуть дуже подібні до кактусів молочаї. Неспеціаліст обов'язково сплутає їх із кактусами, а вони належать зовсім до іншої родини рослин. Просто подібні природні умови примусили різні за походженням організми розвиватись у подібному напрямку. Таке явище в науці зветься **конвергенцією**, або збігом ознак.

У середньоазійських пустелях росте дерево без листя — саксаул. Він має дуже глибоку кореневу систему, яка у 25-30 раз важча надземної частини. Деревина саксаулу дає дуже висококальорійне паливо, але вона настільки тверда, що розпилити її важко. Стовбур розщеплюють уздовж клинами, а потім ламають на поліна, розбиваючи об камінь. Там, де приміщення опалюють саксаулом, біля порогу спеціально вкопують велику каменюку, щоб "рубати" об неї дрова.

Найбільш поширені в пустелях рослини-подушки. Власне, це звичайні багаторічні трав'янисті або чагарникові рослини, які у сприятливих умовах нічим особливим не відзначаються. У пустелях, на високогір'ях вони утворюють округлі шапкоподібні подушки. Це відбувається так. Росток, який пробився над поверхнею піску чи щебеню, недовго тягнеться вгору. Пекуче сонце (маються на увазі його ультрафіолетові промені), безжальні вітри, морози, які навіть влітку трапляються ночами, гублять вершечок ростка. Але рослина живе — від кореневої шийки відростають нові молоді пагони. Вони настирливо тягнуться вгору, але на їх вершечки чекає така ж участь. І знову від їхньої основи виростають нові стебельця. З кожним разом ці стебельця стають дрібнішими і густішими, утворюють розетку, щільний кущик. Згодом щілини між стеблами забиваються піском, вітри шліфують і полірують горбок, з якого стримлять лише верхівкові бруньки і пучечки вузьких сухоребрих листочків. Окремі подушки нараховують сотні років, рослина в них немов би законсервована: вона не може швидко рости, і життя її продовжується набагато більше, ніж у добрих умовах існування.

Стебла і корінці у подушках поступово відмирають, розкладаються, утворюють перегній. Пісок стає більш родючим, краще затримує в собі воду. Біля подушок можуть селитись інші рослини. Мертва пустеля оживає.

А. М. Гродзінський

Ігор Калинець

ХМАРИНКИ

*Одна за одною завжди в погоні.
Одвіку в русі, все кудить спішать.
І небо їх у голубі долоні
Назбирає, мов лілей дівча.*

*А потім десь у пригорщу велику
Усіх зведе до купи виднокрай.
І потежуть дощу цілющі ріки,
І хлібодар всміхнеться: на врожай.*

ЗИМОВА КУПАЛЬНИЦЯ

Сніг важкими шапками осів на кущах, пригнувши їхні віти до самої землі. Великими брилами навис він над берегами струмка. Тільки де-не-де на білому тлі видніються вимоїни і на бистрині зеленкувата вода здійснюється вгору.

У засніженому сосновому лісі одноманітно дзюрчить струмок. Під його акомпаньямент затягнула свою пісеньку пташка. Дивно чути взимку її дзвінкий голос. А ось і сама співачка. Здала примітна її рудавато-бура голівка, шия, спина, біле горлечко.

Це оляпка, або водяний горобець.

Закінчивши трель, пташка скочила на край вимоїни і пірнула в крижану воду. В такий мороз задумала купатись!

Минуло з півхвилини, і оляпка, мов нічого й не було, виплигнула на корінь, що повис над водою.

Оляпка — зимова купальниця — не заради насолоди у крижану воду пірнає: на дні гірських струмків вона добуває личинок і водяних комах.

Комахоїдним птахам важко взимку знайти собі їжу. Тому більшість з них відлітає на південь. А оляпці не страшні зимою ні холод, ні голод. Селяться ці пташки на берегах бурхливих гірських річок і струмків. В Україні оляпки є в Карпатах. Узимку вони залітають і в інші області.

Цікаво буває спостерігати, як ця пташка пірнає в ополонку, біжить по дну струмка, чіпляючись кігтками за камінці, і швидко визбирує дзьобом комах та їхніх личинок. Пір'я оляпки змащене жиром і у воді не намокає. Дрібненькі пухирці повітря вкривають усе тіло пташки, і в прозорій воді вона блищить, наче посріблена.

У воді ця пташка рятуються і від ворогів. Поженеться за нею яструб — вона у воду, А хижак, піймавши облизня, полетить далі. Вирине оляпка й заспіває серед снігових заметів веселу пісеньку.

**"Серед рідної природи"
В. Пархоменко**

Не важко придумати афоризм. Важко впевнитись, що він твій.

З ПРАКТИЧНОГО ПЛАСТУВАННЯ

ЯК ЗАПАКУВАТИ ДОБРЕ НАПЛЕЧНИК

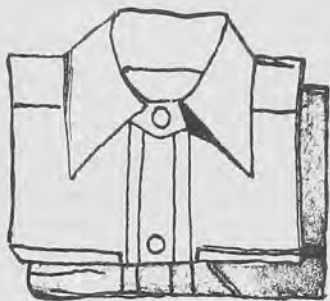

Рис. 1: Пластовий однострій і весь одяг скласти уважно.

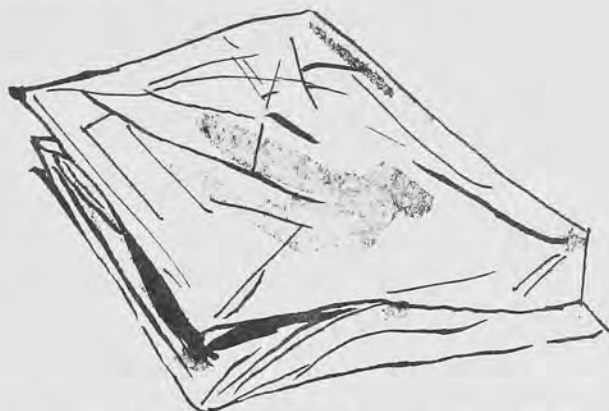

Рис. 2: Найкраще вживати пластикових торб на речі, щоб їх утримати чистими та непом'ятими.

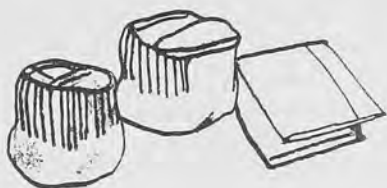

Рис. 3: Шкарпетки, хустинки та інші дрібні речі вживати для заповнення порожніх місць і щоб у наплечнику нічого не "калатало".

Рис. 4: Пам'ятайте — те, що може бути нагло потрібне, як дощовик чи пончо, треба завжди класти на самому верху, щоб не шукати по цілому наплечнику.

Рис. 5: На спід наплечника класти легкі речі, убрання, рушник тощо. На верху наплечника шатро, спимішок, дощовик чи пончо. У кишенях прибори до миття та чищення, їжа, сірники, мапи.

УСМІХНІСЯ!

Жінка повернулася з іспиту їзди автом. Чоловік питає:

— Ну, пройшла ти іспит?

— Не знаю, — відповідає жінка, — бо поліцай, що мене перевіряв ще далі лежить непритомний у шпиталі.

З гаражу дзвонить механік:

— Ваша жінка щойно заїхала автом.

— То направте авто і пришліть мені рахунок.

— Я не боюся про рахунок за направу авта, але хто заплатить за направу гаражу?

ПІДГОТОВЛЯЄМОСЯ ДО ПЛАСТОВИХ ПРОБ

Історія

**“Юнак знає історичне тло важливіших подій
і постатей минулого України...”**

(Продовження з числа за лютий 1974 р.)

1. Що зробив Володимир Великий?
Він приєднав до Київської Держави Галичину, заснував на Волині город (місто) Володимир, забезпечив східні кордони від печенігів, завів Христову віру, будував церкви, закладав школи і видав перші українські гроші.
2. Коли українці прийняли Христову віру?
Українці прийняли Христову віру в 988 році.
3. Що завдячуємо Ярославові Мудрому?
Ярославові Мудрому завдячуємо велич і красу Києва, Софійський собор, “Руську Правду” та велике значення України в Західній Європі.
4. На які князівства поділилася Київська Держава після смерті Ярослава Мудрого?
Київська Держава поділилася на такі князівства: київське, турівське, чернігівське, волинське й галицьке.
5. Чому Україна тоді послабла?
Україна послабла через незгоди князів і напади сусідів.
6. Що схвалили князі на з'їзді в Любечі?
На з'їзді князі схвалили жити в згоді й спільно боронитися від ворогів.
7. Хто хотів повернути Україні давню славу?
Князь Володимир Мономах.
8. Коли постала Московська Держава?
Московська держава постала в дванадцятому столітті.
9. Коли суздальський князь Андрій Боголюбський напав на Київ?
Князь Андрій Боголюбський напав на Київ у 1169-ому році.
10. Хто воював проти половців?
Проти половців воювали: Володимир Мономах, Ігор Святославич і Галицький князь Роман.

ПОКАРАННЯ

Вони сиділи один проти одного. Перший був сердитий, другий — похнюплений.

— Отже, ти розірвав тигра! — запитав сердитий мужчина.

— Ага, — відповів похнюплений.

— Зрозуміло, крім тебе на таку жорстокість ніхто не здатний. Спочатку ти з м'ясом вирвав йому передні лапи. Потім волочив його за хвоста, і, нарешті, відтяв нещасній тварині голову...

Похнюплений дивився десь у куток. Це дратувало сердитого мужчину. Він відчував, що його слова не досягають мети.

— Признайся, чим ти відрубав йому голову! — роздратовано спитав сердитий мужчина.

— Я не рубав, — буркнув похнюплений.

— Не рубав! А де ж голова поділась!

— Я відпиляв її.

— Чим?

— Пилкою...

Вони мовчали з хвилину. Тишу порушив сердитий мужчина.

— Як собі знаєш — можеш нищити все на світі. Можеш знищити і ведмедя, якого я тобі привіз і гумового крокодила. Але на майбутнє затам — жодної іграшки тобі не куплю. І не проси, і не благай...

ВИРІВНЯЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ ЗА „ЮНАКА“

СТОРИНКА РОЗВАГИ

РЕБУС

(Подав Вуйко Влодко)

Відчитати поданий ребус звичайним способом. Тільки долішня частина є справжнім ребусом, який описує горішню частину рисунку.

Але в цьому ребусі є два маленькі відхилення, на які треба при розв'язуванні звернути увагу. Отож:

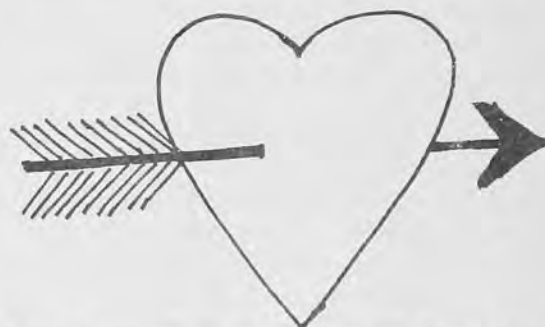
У звичайному образку (число, птах, кінч і т. п.) читаємо тільки те, що бачимо. У цім ребусі є дві фігурки, які означають більше ніж одне слово: одна фігурка має два слова, а друга аж чотири.

При розв'язанні треба подати назву твору та автора змісту поданого ребуса.

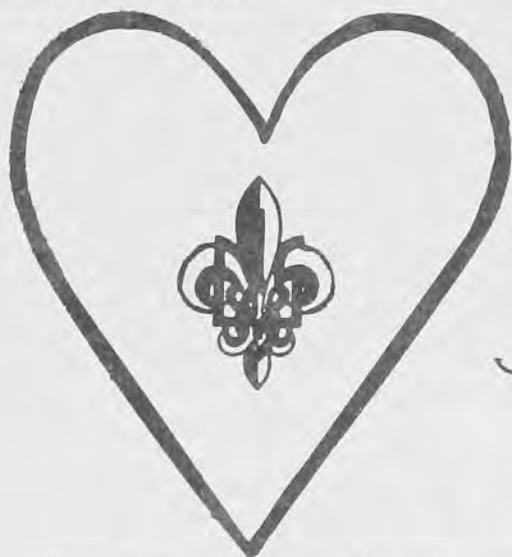

РИСУЄМО СЕРЦЯ...

Наша рубрика фантазій на теми серця знаходить щораз більший відгук. Останньою одержали серця, що їх вифантазували юначки із гуртка "Веселка" в Провіденсі; це серце відомого всім "Розбанича" і цілий ряд сердець, що їх рисували юначки 12-го куреня ім. Ганни Барвінок в Рочестері. Будемо їх по черзі містити. Заохочуємо юнацтво з інших країн — спробуйте!

Серце індіаніна — подала пл. уч. Ніна Сахарук.

Серце пластуна — подав Розбанич.

Серце подертого матраца, серце сардинки і серце пірата обидві пластунки з Провіденс, США, подала п.л. прих. Оріся Ганушевська.

УСМІХНИСЯ

На катехизації питає священник дітей, чому Мойсей вів жидів через пустиню?

Малий Ярчик відповідає:

— Бо він стидався іти з жидами через місто.

Учитель релігії питає дітей на катехизації:

— Чому Господь Бог викинув Адама і Єву з раю?

Один учень відповідає:

— Бо вони не платили чиншу!

ГОЛОСИТЬСЯ ДО "ШКОЛИ БУЛАВНИХ"

Міжкрайовий вишкіл провідниць таборів юначок відбудеться літом 1973 р. від 22 червня до 6 липня на посілості п. Т. Кулика в горах Кетскіл, коло місцевості Гантер, Н. Й.

"Школа Булавних" дає нагоду пластункам ознайомитися практично з веденням таборів для юначок, засвоїти собі знання таборування, здати іспити вмілостей з деяких практичних ділянок та виказати здібності провідництва.

Вишкіл складатиметься, як щороку, з двох частин:

1. Кореспонденційної підготовки в квітні-травні враз із іспитом.

2. Двотижневого табору в часі від 22 червня до 6 липня.

Зголошення старших пластунок і юначок, які склали принаймні другу пластову пробу та покінчили 16 років життя і мають дані бути булавними у таборах юначок, просимо надсилати до 31 березня ц. р., вповнюючи точно зголошення за поданими вказівками. Вчасний реченець зголошення зумовлений кореспонденційною частиною вишколу.

Звертаємо увагу, щоб на вишкіл зголошувалися лише ті пластунки, які мають справді бажання бути провідницями в таборах юначок і які мають для цього відповідні дані.

Вписове на вишкіл, платне при зголошенні, становить 10 ам. дол. Оплата за табір, платна до 10 червня 1973 р., 70 ам. дол.

Вписового не звертається, хіба що зголошення кандидатки взагалі не було прийняте. Доїзд на місце таборування оплачують учасниці табору самі.

Зголошення слати на адресу:

O. KUZMOWYCZ

221 Fire Island Avenue

Babylon, New York 11702, USA

УВАГА! ЮНАКИ, ЮНАЧКИ КАНАДИ!

Вишкільний табір гурткових "Золота Булава" відбудеться від 13 до 20 липня 1974 р. в околиці Торонта.

Передумови прийняття на табір:

1) ступінь учасника (-ці)

2) скінчених 14 років до кінця 1974 р.

3) виконання певних доручень.

Оплата: 35 дол. від учасника.

Реченець зголошень: кінець квітня ц. р.

ЛІСОВА ШКОЛА

Друзе!

Хочеш бути в проводі табору юнаків? Зголосися спершу до Лісової Школи!

Лісова Школа дає Тобі нагоду:

ознайомитися практично з веденням таборів для юнаків,

засвоїти собі практичне знання, потрібне до 3-ої пл. проби,

скласти іспити вмілостей,

провести два тижні в цікавому таборі серед дружнього, веселого гурту пластунів, що прийдуть з різних країн та місцевостей.

Ті, що будуть прийняті на вишкіл, одержать спершу друковані матеріали, з якими мусять ознайомитися в квітні й травні, щоб у таборі не тратити часу на речі, що їх можна вивчити дома. В половині травня буде письмовий іспит з цих матеріалів, і тільки 32 кандидати, які матимуть найкращі висліди, будуть прийняті до табору Лісової Школи, що відбудеться від суботи, 22 червня до суботи, 6 липня ц. р., в горах Кетскіл, коло місцевості Гантер у стейті Нью-Йорк.

Для успішного закінчення вишколу треба відбути по таборі Л. Ш. практику в проводі табору УПЮ-ів.

Вписове на вишкіл, платне при зголошенні, 10.00 амер. дол. Вписового не звертається, хіба що зголошення кандидата взагалі не було прийняте. Оплата за табір, платна до 10 червня, 70.00 амер. дол. Доїзд на місце таборування оплачують самі кандидати.

Зголошення до Лісової Школи треба вповнити, дати підписати зв'язковому або кошовому, долучити чек або грошовий переказ на 10.00 амер. дол. та вислати на адресу:

Mr. ANDREW MYCIO,

201 Eastern Parkway, Newark, N. J. 07106

Чек чи грошовий переказ виставити на прізвище, подане в повищій адресі.

Слідкуйте за докладнішими інформаціями у черговому числі "Юнака".

Скоб!

За провід вишк. табору "Золота Булава"

пл. сен. Орест Джулінський

(комендант юнаків)

пл. сен. Таня Джулінська

(комендантка юначок)

ХРОНІКА

ІЗ ЖИТТЯ ПЛАСТОВОЇ СТАНИЦІ В ДЕНВЕРІ

У далекому Денвері, в прегарному гористому Кольорадо пластова група, хоча і не дуже велика числом, але активна та жива й постійно розвивається. Пластунки з Денверу радо запрошують до себе друзів і подруг із сходу Америки як взимі на лежачу, так вліті на гірські мандрівки та пластовий табір. А ось тут у фотознімках образки з життя наших "західних" пластунів.

Новачки і юначки Пластової Станиці Денвер, зібрані біля дверей Пластового Дому.

Наталка і Маркіян Федущак, діти станицного Пластової Станиці в Денвері, на лежачарській мандрівці.

Пластова група щороку бере участь у міжнародних фестивалях. Ось тут бачимо, як на цьогорічному фестивалі танцює група новачків і юнаків в народних одягах перед численно зібраною публікою.

ТАБІР „ЗОЛОТА БУЛАВА“

Хотів би я розповісти читачам "Юнака" про нашу подорож до Торонта, до табору гурткових "Золота Булава" вліті минулого року. Пл. уч. Марко Цинцар і я, пл. уч. Орест Солтикевич, вирушили в дорогу з едмонтонського летовища в середу, 27 червня по полудні і ввечері прилетіли до Торонта.

По 3-деннім перебуванні в місті ми поїхали в суботу вранці до пластової домівки, де зустрілися з юнаками, які також їхали на однотижневий табір біля села Грефтон-75 миль на схід від Торонта. Наша їзда автобусом була мовчавливою, бо всі подорожні ще не по знайомилися добре між собою.

Коли ми приїхали до табору, друг Орест Гарас поділив усіх юнаків на 6 гуртків, і вони мали працювати між собою. У моїм гуртку були юнаки: Віктор Шкавритко, Богдан Коваль з Вінніпегу, Павло Небесний з Гамілтоні і Марко Цинцар і я з Едмонтону. Ми розтаборувалися і знайомилися з іншими юнаками. Дні швидко минали, бо ми завжди були зайняті. Кожного дня ми мали молитву, спів з другом Ігорем Стецюрою, гутірку з другом Олегом

Кандибою і піонерство. Все це було дуже цікаве і корисне, але купання в гарному басейні було, здається, для всіх найприємніше. Завжди при гарній погоді ми мали ватру, в якій усі брали участь. Ми також давали скечі і мали гутірки, які ми приготували вдома перед виїздом до табору. Всі гуртки мали нагоду плянувати таборіві дні і провадити ватри. Наш гурток зорганізував мандрівну, теренову гру, яка дуже добре вдалася. Правда — всі були помучені, але всупереч усьому задоволені. Один гурток придумав теренову гру вночі. Вона була дуже цікава і всім подобалася, але за те ми пішли пізно спати. Ця гра виглядала так, що всі мали ходити за даними азимутами (читання сторін світу в ступенях компаса) і знайти букви, причеплені на деревах. Марко і я здобули в цій грі перше місце. Наш табір мав також спортовий день. В більшості не було великої конкуренції, але юнакам подобалися міжгурткові спортові змагання.

Ст. пл. Олег Кандиба проводить заняття на таборі "Золота булава", "Пластова Січ", Торонто.

Показ справності та зручності рухів з м'ячем на спеціальній споруді

В суботу, 7-го липня юнаки розпрощалися між собою і з провідниками табору та й розїхалися в свої сторони. Багато виміюювалися своїми адресами і робили пляни на майбутню зустріч. Марко і я залишилися в Торонті ще два

дні. Оглядали ми все, що було можливе, і вкінці попрощалися з величезним містом і поїхали на летище. До Едмонтона ми прилетіли у вівторок, 10-го липня, о год. 4-й ранку і батьківськими авта ми вернулися додому, де в своїх ліжках запали в глибокий сон.

Таборовики із вишкільного табору "Золота булава" вирушають у водну мандрівку на озеро Онтаріо під проводом інструктора ст. пл. Ореста Гараса.

Учасники й провід табору "Золота булава" на "Пластовій Січі", Торонто

Мені дуже подобався табір, і я готовий поїхати на другий, якби була можливість. Маркові й мені залишилися з табору незабуті спомини. Якби не така смачна їжа, яку ми мали в новацькій кухні, то ледве чи мої спомини були б такі гарні, бо ми були б мусіли варити свої власні страви, а я знаю, як би вони смакували...

Я вірю, що перебування у табо-

рі дуже допоможе Маркові й мені з нашому майбутньому пластовому житті, і тому я особисто дякую едмонтонській Пластовій станиці, що уможливила мені скористати з цього табору.

С К О В !

пл. уч. Орест Солтикавич
ім. Петра Конашевича
курінний 13-го куреня УПЮ-ів
Сагайдачного в Едмонтоні

АХ, ТАБІР...

Цього року я вирішив узяти життя у свої власні руки і добровільно зголосився до вінніпезької станиці з надією, що міг би включитися до малої групи вибраних пласту-нів, які братимуть участь у грізному вишкільному курсі, у якійсь далекій місцевості, яка зветься "Пластова Січ". Одним словом, я поїхав на вишкільний табір гурткових коло Грефтона.

Мені цей табір подобався всупереч кільком невігодам і т. п., і я хотів би поділитися з Вами своїми пригодами.

З Вінніпегу їхало чотирьох нас: Орест Вожик, Віктор Шкаврितко, Роман Корбутяк і я.

Наша подорож почалась на залізничній станції "Сі-Ен-Ар". Поїзд спізнився чотири години, так що трохи чекали. Нас прощали із звичайними застереженнями; не дурій, вдягай светер, як зимно, не забудь написати нам, не засором Вінніпегу, добре їж, вважай на гроші і такі подібні речі.

Вирушаємо до Торонта! У поїзді ми зустріли багато цікавих людей, включно з молодим китайцем, який навчив нас, як "шахрувати" в картах. Жодна подорож не буває без пригод, так було і з нами, але це було б задовго все описувати...

Зліва на право вгорі Роман Хабурський, Тарас Обаль, Нестор Войчишин; другий ряд: Андрій Мончак, Андрій Бережницький, Зенон Хабурський

Ми приїхали до Торонта в п'ятницю, дець коло першої години ночі. На станції нас зустріла пані Вжесневська. Орест і я ночували у п-ва Вжесневських, а Віктор і Роман пішли до знайомих. В суботу вранці ми всі зустрілись коло торонтської пластової домівки, де юнаки всі згуртувалися по станицях і з віддалі мірили очима один другого.

Автобусом вирушили до "Пластової Січі". Як приїхали, то перше зустрілись з другом Орестом Гарасом. Він нас привітав і дав

наказ всі речі перенести на іншу площу, дець пів милі звідтам. Пришвендалися ми на площу з наплечниками, і друг Гарас дав наказ познайомитися і зібратися у гуртки. У гуртку, в якому я і Віктор були, ще були: Марко Цинцар і Орест Солтикавич з Едмонтона та Павло Небесний з Гамільтону.

Ми вибрали першого гурткового (гурткового міняли кожного дня) і говорили про різні пригоди. Потім друг Гарас скликав збірку по гуртках, до десяти! ...Не вийшло точно так, як мало бути, так що: "Змивайтесь мені з очей!" "В ліс, де хочете, я не хочу вас бачити! Зникніть!" Всі повтікали до лісу й чекають... "Синя хустка, зникни!"

Скликав знов збірку, цей раз вийшла... "Добре". "Відтепер всі збірки мають бути до десяти, потім до п'яти! А як кажеться вам зникнути, ви всі маєте зникнути. Зрозуміло?!"

Ми всі відбурмотіли: так, зрозуміли, є, ага...

"Як вас питають 'зрозуміло', ви відповідаєте — 'зрозуміло'! А як вам незрозуміло, то відповідайте — 'незрозуміло'! ЗРОЗУМІЛО?!! 'Зрозуміло', 'Не чую!' 'зрозуміло?!!'"

"ЗРОЗУМІЛО!", похвально.

Після цього нам сказано розтабуруватись по гуртках, себто кожний гурток мав вибрати собі місце і збудувати табір — розбити шатра, збудувати малу браму (або щось подібного) і т. д.

Ну, ми, пластуни, взялися до роботи і незабаром усі шатра поставили — все так скупчено, як на жидівському ярмарку. “Зле!” нам провід відповів на нашу працю. І так протягом перших двох днів ми “пере-розтабурувалися” три рази, аж поки не було: — ну — “добре”.

Через те, що наш табір був лиш один тиждень і ми мали багато зробити протягом тих сімох днів ми самі не варили, а їли в новацькій кухні, де нам варили пані з Торонта. Але то було спасення! Я так пишу тому, що ми мали точку куховарства в одній з теренових ігор, і в більшості нам не вийшло ‘точно’ так, як мало бути.

Бувши великими мовознавцями, в нашому таборі виник унікальний “жаргон”, який майже всі вжива-

ли. Це був такий український “сленг”, і найбільш популярні слова були: баняк, банда, швендання, похвально і т. д., а потім появились слова, які були трохи перекручені, наприклад, славне слово “шпорт”.

Ще один приклад нового жаргону був звіт:

“СКОБ! Любусь! Цілую ручки! Як сі маєш?”

Очевидно, ми ніколи не вживали такої мови на правдивому звіті, але атмосфера була до певної міри свобідна і тому через ряд інструкторів і провід, табір був приймний та успішний.

Провід був такий: ст. пл. Орест Гарас, який головно провадив спорт і дуже потрібний впоряд (його ніхто не забуде); ст. пл. Олег Кандиба, який займався природознавством і сигналізацією; пл. сен. Комаровський, який провадив більш теоретичну частину нашого вишколу; пл. сен. (...прізвища не пам’ятаю), який часто приходив до нашого табору і помагав у різних ділянках, головно

у співі; провідником табору був пл. сен. Орест Джулинський, який мав на собі обов’язок керувати всім (і тому йому було напевно найбільш “гаряче”). Можна було б ще багато писати про теренові ігри і зв’язані з тим різні пригоди, про різних таборових “оферм” (а їх не бракувало), але ж треба дати нагоду й іншим учасникам “пописатись”.

Цим я кінчаю свій допис і одночасно хотів би використати цю нагоду, щоб подякувати: провідові табору, який посвятив свій час, щоб провести такий табір; п-ву Вжесневським, які нас так приємно привітали в Торонті і займались нами під час наших відвідин, і також тим паням, що посвятили багато часу й уваги на те, щоб заповнити наші шлунки в таборі!

Привіт Торонтській Станиці і всім учасникам табору!

С К О Б !

пл. розв. Богдан Коваль
Вінніпер, Манітоба

Із праць австралійських пластунок

ПЛАСТОВИЙ ЗАКОН В ОБРАЗКАХ

Виконали юначки з гуртка “Бджілки”
Ст. Албанс, Австралія

ПОДОРОЖ ДО АРГЕНТИНИ

У п'ятницю вранці, 30 листопада 1973 р., вилетів літак із Судбурі. Ми, члени хору "Дніпро" і танцювального ансамблю "Веселка", летіли до далекої Аргентини на культурний обмін, а також на запрошення Т-ва "Відродження", щоб узяти участь у святкуванні з нагоди його 40-ліття. Після короткої затримки в Торонті, Нью-Йорку і Ріо-де-Жанейро ми прилетіли до Буенос-Айресу 1 грудня коло обіду. 6,000 миль ми перелетіли, з Північної Америки в Південну, з зими в літо.

Я, як пластун, хотів дуже навіязати контакт із пластунами в Аргентині. Я вже знав Юрка Міщенка з ЮМПЗ і зустрів його на бенкеті, який відбувся в п'ятницю, 7 грудня. Там зустрів я також пл. розв. Карла Собенка, ст. пл. Лілю Лех-Полянську, ст. пл. Петра Лилика і ін. Мене вітали пластуни як брата і були здивовані, що в Судбурі є лиш один пластун — я. Я хотів з ними ще довше бути, але всьому приходить кінець, і ми відлетіли 14 грудня 1973 року додому. Пластуни з Буенос-Айресу дотри-

муються вірно пластового закону, що "пластун є братерський". Вони це доказали, вітаючи мене й допомагаючи мені й моїм приятелям. Сльози лилися, ко ли ми прощалися та обіщували ніколи одні одних не забути та писати до себе взаємно.

Я хочу цією дорогою подякувати ще раз моїм друзям пластунам і пластункам в Аргентині за їхню чудову гостинність та переслати їм щирий пластовий привіт.

СКОБ!

Мирон Барицький, пластун учасник

РІЗДВЯНИЙ ЯРМАРОК ПЛАСТУНОК

У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Як щороку, так і цього, пластуни у Філядельфії влаштували Різдвяний Ярмарок у пластовій станиці, на якому продавали свої

праці та старалися притягнути до своїх столів якнайбільше публіки всякими способами.

Замість опису ярмарку ми одержали від пластунок ряд знімок, які говорять самі за себе.

Учасниці Різдвяного Вертепу: пл. уч. Оленка Левицька, пл. уч. Тереса Кушнір і пл. уч. Рома Касіян, всі з гуртка "Підсніжки" 14-го Кур. ім. Олени Теліги.

"А хто цей шалик робив — чи справді Ти?" — пл. прих. Таня Фаріон, пл. прих. Оксана Михайлюк і пл. прих. Марійка Матієвич із гуртка "Барвінок" 4-го Кур. ім. Ольги Басараб.

"Скільки дати цих тістечок за 1 дол.?" — поважні продавчині це: пл. розв. Роксання Чорпіта, пл. розв. Таня Німилевич, пл. розв. Наталка Лучанко і пл. розв. Віра Борис — всі з гуртка "Чорнобривки" 14-го Кур. ім. Олени Теліги.

"Скільки ми вже заробили?" пл. уч. О. Одежинська, пл. уч. А. Бук і ст. пл. Стефанишина із гуртка "Підсніжки" 14 Кур. ім. Олени Теліги.

ПРОГРАМА ДЛЯ ВСІХ КАНАДЦІВ

Багатокультурність - це значить жити своєю спадщиною

Канада — це нація багатьох культур. Наші громадяни походять майже з кожної країни світу... Вони привезли з собою свою культурну спадщину. Ця культурна різноманітність дає всім канадцам багато різних надбань людства... Дає можливість обмінюватися різними ідеями, стикатися з відмінними філософіями, милуватися новими мистецькими та літературними формами.

Тому тільки, що ми живемо в Канаді, не мусить значити, що ми мали б порвати всі зв'язки з нашим культурним минулим. Політика канадського уряду щодо багатокультурності має за завдання допомагати в розвитку культурного обміну. Ця політика визнає право всіх канадців на плекання своїх етно-культурних ідентичностей, на користування та передавання своєї спадщини наступним поколінням.

Програми багатокультурности мають за мету допомагати й заохочувати до культурного вислову й багатокультурного обміну. Ці програми мають поглибити співучасть усіх етно-культурних груп у головній течії канадського життя, сприяти оформленню канадської ідентичности та зміцнити національну єдність.

ДЕЯКІ БАГАТОКУЛЬТУРНІ ПРОГРАМИ ВАШОГО КАНАДСЬКОГО УРЯДУ ВЖЕ Є В ДІІ:

Багатокультурні Дотації (гренти)
Багатокультурні Центри
Етнічні Історії
Національний Етнічний Архів
Багатокультурні Фільми
Національний Музей Виставок
Людини
Національна Бібліотека в Багатомовних Послугах
Канадська Консультативна Рада

Багатокультурні Театральні Фестивалі
Літературні Твори
Багатокультурне Мистецтво
Куховарство та Обряди
Канадські Етнічні Студії
Допоміжні Засоби для Вивчення мов
Фолкльорне Мистецтво
Багатокультурні Досліди

Якщо ви бажаєте отримати докладніші інформації, звертайтеся до нашого найближчого окружного бюро.

ST. JOHN'S, Newfoundland
Sir Humphrey Gilbert Bldg.,
6th Floor, P.O. Box E5368,
Duckworth Street,
St. John's, Newfoundland
A1C 5W2
Telephone: (709) 722-6181

HALIFAX, Nova Scotia
Trade Mart Bldg.,
423 4th Floor, Scotia Square,
Halifax, Nova Scotia B3K 2Y5
Telephone: (902) 426-6220

MONCTON, New Brunswick
1222 Main Street, 4th Floor,
Terminal Plaza Bldg.,
Moncton, New Brunswick
E1C 1H6
Telephone: (506) 858-2028

STE. FOY, Quebec
1141 Route de l'Eglise,
5th Floor, Ste. Foy,
Quebec G1V 3W5
Telephone: (418) 694-3831

SHERBROOKE, Quebec
Room 500, Royal Trust Bldg.,
25 Wellington Street North,
Sherbrooke, P.Q. J1H 5B1
Telephone: (819) 565-4772

TROIS RIVIERES, Quebec
Room 205A, 550 Bonaventure,
C.P. 335,
Trois Rivières, P.Q. G9A 5G4
Telephone: (819) 375-4846

MONTREAL, Quebec
Room 2101,
1080 Cote du Beaver Hall,
Montreal, Quebec H2Z 1S8
Telephone: (514) 283-4780

NORANDA, Quebec
243 Rue Murdoch,
C.P. 395, Room 3,
Noranda, P.Q. J9X 5A9
Telephone: (819) 762-4512

OTTAWA, Ontario
Room 306, 77 Metcalfe Street,
Ottawa, Ontario K1P 5L5
Telephone: (613) 996-5977

TORONTO, Ontario
55 St. Clair Avenue East,
Room 313,
Toronto, Ontario M4T 1M2
Telephone: (416) 966-6554

HAMILTON, Ontario
150 Main Street West,
Suite 504,
Hamilton, Ontario L8P 1H8
Telephone: (416) 523-2355

SUDBURY, Ontario
Room 320, Federal Building,
19 Lisgar South,
Sudbury, Ontario P3E 3L4
Telephone: (705) 673-1121

LONDON, Ontario
395 Dundas Street,
Postian Bldg., 2nd Floor,
London, Ontario N6B 1V5
Telephone: (409) 679-4335

THUNDER BAY, Ontario
Room 213, Federal Building,
33 Court South, Station P,
Thunder Bay, Ontario
P7D 2W6
Telephone: (807) 345-1451

WINNIPEG, Manitoba
The Canadian Grain Comm.
Bldg., Room 201,
303 Main Street,
Winnipeg, Manitoba R3C 3G7
Telephone: (204) 985-2847

REGINA, Saskatchewan
10th Floor,
1867 Hamilton Street,
Regina, Saskatchewan
S4P 2C2
Telephone: (306) 525-6155

EDMONTON, Alberta
Room 310
Sir Alexander McKenzie
Bldg.,
9828-104 Avenue,
Edmonton, Alberta T5J 0J9
Telephone: (403) 425-6730

VANCOUVER, British Columbia
1525 West 8th Avenue,
2nd Floor,
Vancouver, B.C. V6J 1T5
Telephone: (604) 732-4252

HON. STANLEY HAIDASZ
Minister of State
Multiculturalism
Canada

Замість квітів на могилу
відомого суспільно-громадського діяча
і великого приятеля української пластової молоді

св. п.
ІВАНА ЗЕЛЬСЬКОГО
з Вінніпегу

зібрано на пресовий фонд "Юнака" і "Готуйсь" \$458.00.

Пожертви склали: \$50.00 Донька Дарія і д-р Юрій Даревичі, Торонто; \$100.00 Пластова Станиця і Пласт-прият у Вінніпезі; \$50.00: Юрій Клос і Родина із США; по \$10.00: В. Арсенич, М. Ю. Білоуси, Т. Гумницька, А. І. Качорі, С. Корбутяк, О. Котович, Ю. О. Паркасевичі, Д. Продан, Я. Рудницький, П. Салига, Л. І. Стойкевичі, М. Шулякевич, Р. О. Сенчуки — усі з Вінніпегу, Канада, І. Клос і К. Е. Маліцінські із США; по \$5.00: А. Бандера, І. В. Божики, Е. З. Гайворони, М. Галькевич, І. Гаврачинський, Н. Гаврачинська, М. О. Каліцінські, І. Керницький, Р. Г. Ковалі, П. Ковалевич, С. Костишин, Мельницький, Д. Навроцька, І. Паньків, Хоптяний, А. Шерептицький, Шургалюк, д-р А. і В. Чубаті; \$4.00: Чаплинські; \$3.00: Т. Кузів; по \$2.00 М. Баняс, Л. Гук, П. Шуфлин, Д. Жила; по \$1.00: П. Бачинський, Ю. Масляник, Г. Якимів. Усі з Вінніпегу, Канада.

Замість квітів на могилу

бл. п.
ІВАНА ЗЕЛЬСЬКОГО

Батька Дорогої Подруги Дарці Даревич
складаю \$10.00 на пресовий фонд "Юнака"

ХРИСТЯ НАВРОЦЬКА
Нью-Йорк

Замість квітів на свіжу могилу
незабутнього Друга Кооператора

св. п.

пл. сен. кер.
ВОЛОДИМИРА ДАРМОХВАЛА

складаю \$20.00 на пресовий фонд
виховних пластових журналів

пл. сен. **МИКОЛА КАВКА** з РОДИНОЮ
Парма, США

Замість квітів на могилу

св. п.

пл. сен. **АНТОНА АРТИМОВИЧА**

члени Пластової Станиці в Чокаго
склали \$125.00. З цієї суми призначено
на "Юнака" \$75.00 і на "Готуйсь" \$50.00.

Пожертви склали: \$20.00 — д-р Ю. Гордиловський;
по \$10.00: пл. сен. Р. і Г. Заяці, пл. сен. д-р Р. і С.
Крупки, пл. сен. Я. і С. Кульчицькі, пл. сен. д-р І.
Лисейко, пл. сен. В. Литвин, Пл. Відділ УНС ч. 472,
пл. сен. д-р В. Помірко, пл. сен. Ю. Юринець, д-р В.
Ястрембський; по \$5.00: пл. сен. О. Когут, пл. сен.
А. і Л. Коломийці.

З виявом глибокої пошани,
замість квітів на могилу

св. п.

ЛІДІЇ КЛЮФАС

складаємо наш скромний дар \$10.00
на пресовий фонд "Юнака"

РОДИНА ГОГОЛІВ
Торонто

Замість квітів на могилу

св. п.

ЛІДІЇ КЛЮФАС

Матері нашого Друга Юрія
складаємо \$50.00 на пресовий фонд "Юнака"

КУРІНЬ УСП-ів "ПОБРАТИМИ"
у Канаді і США

Замість квітів на могилу

св. п.

пл. сен. **ОСИПА ЛЕВИЦЬКОГО**

пл. сен. д-ра **САВИ НИКИФОРЯКА**

незабутніх перших пластових виховників
складаю 40.00 дол. на пресовий фонд "Юнака"

пл. сен. д-р **Атанас Фіголь**
Мюнхен, Німеччина

У пам'ять незабутньої Добродійки Бабусі

бл. п.

ЄВГЕНІЙ РОГОЖІ

найдорожчої Мами нашого Друга Романа Рогожі,
голови Головної Пластової Булави,
складаємо \$15.00 на пресовий фонд "Юнака"

ОКСАНА і БОГДАН РАКИ

Нью-Йорк

У пам'ять нашого Незабутнього Сина, Мужа і Батька

св. п.

пл. сен. ЯРОСЛАВА ЛУЧКАНЯ

складаємо \$10.00 на пресовий фонд "Юнака"

БАТЬКИ, ДРУЖИНА і ДІТИ

Замість квітів на могилу

св. п.

д-ра ІЛІ ВІТАНОВИЧА

складаємо \$30.00 на дарункові передплати "Юнака"
для незаможних членів Пласту

\$15.00 ПЛАСТОВА СТАНИЦЯ в Сиракузах, США

\$15.00 пл. сен. ОСИП ГАПІЙ, Сиракузи, США

Замість квітів на могилу

бл. п.

д-ра ІЛІ ВІТАНОВИЧА

складаємо \$25.00 на пресовий фонд "Юнака",
а стежинці Руті і Шановній Родині складаємо
наші найщиріші співчуття

КУРІНЬ УПС-ок "ПЕРШІ СТЕЖІ", США

Замість квітки лілеї на могилу

св. п.

проф. д-ра ІЛІ ВІТАНОВИЧА

Мужа нашої Подруги Дарії

складаю \$3.00 на пресовий фонд "Юнака"
і на Службу Божу у Вічному місті

пл. сен. ПАВЛО КЛИМ
Чикаго, США

Замість квітів на свіжу могилу

св. п.

АПОЛОНІЙ МАРТИНЮК

з Віндзору, Канада,

складаю \$10.00 на пресфонд "Юнака"

ВОЛОДИМИР ГОРСЬКИЙ
Лорейн, США

У першу річницю відходу на "Вічну Ватру"

св. п.

пл. сен. ДМИТРА ПІЛЕЦЬКОГО

Прийателя з початкових літ пластування в Чикаго,
складаємо \$7.50 на дарункову передплату "Юнака"

РУТА і ТАРАС ГАЛБЕІ

Фаствілл, США

Для відзначення першої сумної річниці смерті

бл. п.

АНГЕЛИНИ КОСАНОВСЬКОЇ

складаємо 20.00 дол. на фонд перебудови
Пластового Дому в Нью-Йорку

Ярослава і Гуменюки

Джексон Гайтс, США

АРКА ЗАХІД

це не лише

модерна українська книгарня
і крамниця гарних дарунків,
але також

справжній мистецький осередок
для обслуговування українців То-
ронта та дооколичних місцевостей.

- книжки, часописи і журнали;
- грамофонні пластинки, радіоприймачі, друкарські машинки;
- різьба, кераміка, образи, кришталі, порцеляна, полотна і нитки "ДМС" до вишивання, вишивки, жіночі хустини;
- великий вибір гарних дарунків на різні okazji;
- висилка пакунків в Україну.

ARKA WEST

2282 Bloor St. West,

Toronto 21, Ont.

Telephone: 762-8751

Разом з передплатою прохаємо
вислати пожертву на ПРЕСФОНД!

ПРИЄДНАЙТЕ «Юнакові» в цьому році одного ПЕРЕДПЛАТНИКА!

СПИСОК ДАТКІВ НА ПРЕСОВИЙ ФОНД "ЮНАКА", що вплинули до 19 лютого ц. р.

США:

Замість квітів на могилу св. п. пл. сен. Антона Артимовича склали члени Пластової Станиці у Чикаго \$125.00, з чого на "Готуйсь" призначено \$50.00, а на "Юнака"	75.00
14-ий Самостійний Гурток УПЮ-ок "Гуцулки", Бріджпорт, із свого різдвяного заробітку	25.00
Пл. се. Микола Кавка з Родиною, Парма, замість квітів на могилу св. п. пл. сен. кер. Володимира Дармохвала з Нью-Йорку	20.00
Членки Куреня УПС-ок "Перші Стежі", Філадельфія, замість квітів на могилу бл. п. д-ра Іллі Витановича	25.00
У пам'ять бл. п. Євгенії Рогожі, Матері пл. сен. Романа Рогожі, складають на пресфонд "Юнака" Оксана і Богдан Раки, Нью-Йорк	15.00
Пл. сен. Володимир Горський, Лорейн, замість квітів на свіжу могилу св. п. Аполонії Мартинюк з Віндзору, Канади	10.00
Пл. сен. Володимир Лучкань з Родиною в пам'ять свого Сина св. п. пл. сен. Ярослава Лучканя	10.00
Пл. сен. Христя Навроцька, Нью-Йорк, замість квітів на могилу св. п. Івана Зельського з Вінніпегу, Канада, батька Подруги Дарці Даревич з Торонта, Канада	10.00
Д-р В. Кліщ, Філадельфія	5.00
Пл. сен. Павло Клим, Чикаго, замість квітки "лілеї" на могилу проф. д-ра Іллі Витановича, мужа Подруги Дарії	3.00
Родина Коропецьких в Балтіморі	2.75
пл. юн. Марко Мотика, Рочестер	2.50
пл. юн. Тоска Кекіш, Чикаго	2.50
ст. пл. Рута і Христя Панчук, Чикаго	2.50
пл. юн. Андрій Заяць, Чикаго	2.50
пл. юн. Марта Марчук, Гінсдейл	2.50
ст. пл. Люба Сіра-Вілик, Джерзі Сіті	2.50
Галія Жгута, Парма	2.50
пл. юн. Христя Флюнт, Воррен	2.50

пл. юн. Орест Щеснюк, Нью-Йорк	2.50
пл. юн. Христя Дорожинська, Совт Голленд	2.50
пл. юн. Роман Процик, Спрінгфілд	1.50
пл. юн. Нада і Адріян Кічули, Елкінс Парк	1.00
пл. юн. Діяна Макогін, Парма	1.00
ст. пл. Степан Черниченко, Петерсон	0.50

США разом

\$231.75

КАНАДА:

Замість квітів на могилу св. п. Івана Зельського з Вінніпегу, зібрано на пресовий фонд \$458.00, з того на "Готуйсь" \$229.000 і на "Юнака"	229.00
Курінь УСП-ів "Побратими" у Канаді і США, замість квітів на могилу св. п. Лідії Клюфас, Торонто, Матері їхнього Друга Юрія	50.00
Українська Народня Каса, Монтреаль	50.00
Родина Гоголів, Торонто, замість квітів на могилу св. п. Лідії Клюфас з Торонта	10.00
пл. юн. Христя Кушмелин, Торонто	7.50
пл. сен. Микола Борис, Вінніпег	7.50
пл. юн. Сося, Аня і Леся Прокопець, Ст. Кетерінс	5.00
ст. пл. Олесь Дольницький, Монтреаль	5.00
ст. пл. Іван Гарах, Едмонтон	5.00
Оксана Соколик, Торонто	2.50
Петро Срібняк, Вінніпег	2.50
пл. юн. Роман Ващук, Торонто	2.50
ст. пл. Борис Сірський, Вотерлю	2.50
пл. юн. Володимир Ціховляс, Ляшін	2.50
ст. пл. Леся Радкевич, Торонто	2.50
пл. юн. Іван Клос, Вінніпег	2.50
пл. юн. Роман Зелик, Торонто	2.00
пл. юн. Ірина Борис, Вінніпег	2.00
ст. пл. Марія Сенік, Гамільтон	2.00

Канада разом

\$39250

ФРАНЦІЯ:

Петро Плевако, Париж	3.72
Разом у цьому списку	\$627.97

УКРАЇНСЬКЕ БЮРО ПОДОРОЖІ
Теодосія Волошина

Astro Travel Service

2198 BLOOR ST. WEST — TORONTO 9, ONTARIO
Telephone: 766-1118 & 766-1119

- Полагоджує всі справи у зв'язку із спровадженням рідні з України та інших країн Східної Європи.
- Продає квитки на всі літунські, корабельні та автобусові лінії світу.
- Нотаріально завіряє всі потрібні документи.

ОЩАДНІСТЬ

це прикмета кожного доброго пластуна
та кожної доброї пластунки.

ПЛАСУНИ І ПЛАСУНКИ!

Складайте Ваші ощадності
у найбільшій і найстаршій кредитівці
у Торонті

Українська Кредитова Спілка

297 College St. — Toronto 2B, Ont.
Tel.: 922-1402

Пластун Ти, юнак?
ОЩАДНІСТЬ — Твій знак!
Щадити щоденно учись!
Як будеш студент,
Той доляр, той цент
Тобі допоможе колись
Здобути знання, прожиток, ім'я!

- ЗА ОЩАДНОСТЕВІ ВКЛАДИ "Самопоміч" платить $5\frac{1}{4}\%$ ДИВІДЕНДИ.
- КОЖНА СУМА ВКЛАДУ враз із усіма фондами має своє ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.

ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА „САМОПОМІЧ“ У ЧІКАГО

2351 West Chicago Ave. — Tel.: HU 9-0520
Chicago, Ill., 60622, U.S.A.

ЗДОРОВИЙ І СМАЧНИЙ ХЛІБ
та всякі інші печива
випікає

УКРАЇНСЬКА ПЕКАРНЯ
власниками якої є
Анна і Роман Вжесневські

THE FUTURE BAKERY

735 Queen St. West, Toronto 2-B, Ontario
Tel.: EM 8-4235

ПРАЦЯ І ОЩАДНІСТЬ ЗАБЕЗПЕЧУЮТЬ ВАШУ МАЙБУТНІСТЬ!

- Ощадністеві
вклади без права
виписувати чеки

- Термінові вклади
(більші суми)
на 2 і більше років

$5\frac{1}{2}\%$

$6\frac{1}{2}\%$

- Студійні ощадністеві вклади на 7%!
- При виплатах уживайте наших чеків!
- Дасмо позики на догідні сплати!

Складайте Ваші ощадності
у кредитовій кооперативі

»БУДУЧНІСТЬ«

Buduchnist (Toronto) Credit Union Ltd.
140 Bathurst Street — Toronto 2-B, Ontario
Phone: 366-9863 & 366-4547

**Друкарня
КИЇВ**

виконує
всі
друкарські
роботи.

Друкуємо

- книжки
- часописи
- летючки
- афіші
- весільні запрошення
- фірмові друки

KIEV PRINTERS LTD. — Phone: 363-7839
860 Richmond St. West, Toronto 2-B, Ont.

Хто з Вас подорожує

- літаком ● кораблем ● поїздом ● автобусом
- у Канаді чи поза Канадою
повинен купити подорожний квиток та одержати безплатно потрібні інформації і поради
в українському подорожному бюро
МАРКІЯНА КОГУТА

Bloor Travel Agency

1190 Bloor St. West — Toronto 9, Ontario
Telephone: 535-2135 & 535-2136

POSTAGE PAID AT TORONTO, CANADA

If not delivered please return to:

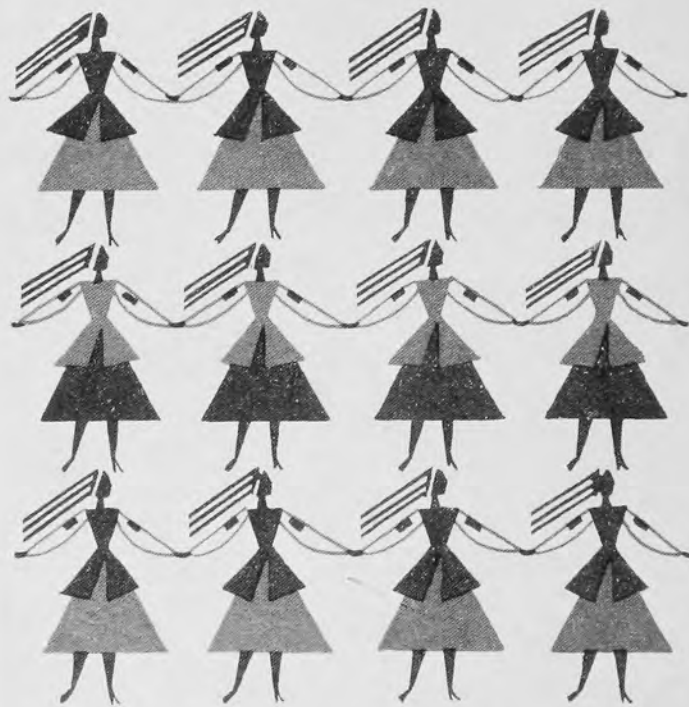
YUNAK Magazine

2445 A Bloor St. W., Toronto 21, Ont., Canada

Ціна: 75 центів RETURN POSTAGE GUARANTEED

ЮНАЧКИ! Підготовляючись до святкування Великодня, будете шукати за текстами й нотами до ягілок. Звертайтеся за ними до пластової крамниці "Плай". 65 мелодій на два голоси, повні тексти та вказівки до хороводів найдете у книжечці Олександра Бариляка, Львів, 1932, а ціну \$ 2.00, яку Вам вишле крамниця. Адреса:

"PLY" CO-OP. LTD., 768 Queen St. West
Toronto, Ont., Canada M6J 1E9

ЯГІЛКИ